

Brassói Lapok

Előfizetési példány
Árusítása nem hocsátható

XL. évfolyam
83. szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Péntek
1934. évi április 13

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve havonként 60 lej. Aki pénzbeszedő megbízott úján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK NAGYKÁROLYT!

Amit Amerika Európának adott...

Amerika kétségtelenül sok mindent adott Európának. Fejlődésben, időben, lendületben.

A legszörnyűbb ajándék azonban a gangszter. A gangszter, aki már vígan dolgozik Franciaországban és egyre nagyobb arányban szaporodik Európaszerte.

A kiméletlen versenyvilág és határtalan spekulációnak az egész földkerekségre kiterjedő folyamataiból jött létre a gangszterség. Ha ránézel a gangszterre, azt hiszed, hogy ember, de ha vizsgálod cselekedeteit, tapasztalod, hogy szörny. Alakja, arca, szeme, olyan, mint az emberé, szava az emberi szótárból való, de ha vizsgálod a matériát, az az érzések, gondolatok, melyek ebből az agyból kijönnek, egy más, idegen emberiségé. Honnan való, milyen emberiségé ez?

Az az ember talán a gangszter, akit a tudomány oly régóta akar vegyileg előállítani? Talán titokban elő is állította, de a fermentumokból laboratóriumban készített ember abban különbözik a valódi embertől, hogy hiányzik belőle a leglényegesebb, az emberi? Ezt nem lehetett utána csinálni a természetnek? Talán ez a vegyi ember a gangszter?

Szó se minderről! A gangszter valódi földi termék és semmiféle tipikusabb a földi ember társadalmára, mint éppen a gangszter és a gangszterizmus.

Ha valaki acéldrótot egyre jobban és jobban kihúgyez, végre tű lesz belőle. Ha valamely társadalom létjogot ad a kiméletlen versenynek, ez a kiméletlenség végre annyira kiéleződik, hogy gyilkos legázolás lesz belőle. Ha valamely társadalom nem a reális értékek egyelőre érvényes elvét engedélyezi, de teret enged a beteg spekulációnak, akkor végül egészen az irrális értékek világába kerül, ahol már egyáltalában nincs érték, csak spekuláció van. Az egymás legázolásában kiéleződött versenyvilágban, a spekuláció egyedül érvényes elvének vezető vonalán végül lehetetlenné válik minden erkölcs. És ekkor megjelenik, az erkölcsi-től és a reális értékektől megfosztott világ logikájából előkerül egy újfajta ember, aki úgy aránylik az igazi emberhez, mint az irrealitás a realitáshoz, az erkölcselenség az erkölchöz. Ami valamikor tisztas kereskedelem volt, — abból gangszterizmus lett.

A gangszter nem szabad összetéveszteni az apacsal! Az apacs a társadalomból kiesett ember, maga sem tartja magát másnak. De a gangszter a verseny és spekuláció lelkéből való, annak tiszta és végső logikai kiváltódása. Ha az ember azt olvassa, hogy Csikágót a gangszterek tartják uralmuk alatt, ez nem természetellenes, de természetes valami. A gangszterek egyszerűen érvényesítették a városban magukat, ahogyan más országokban, vagy városokban ilyen, vagy olyan párt érvényesíti magát, amellyel, hogy ott más pártok is vannak. Csikágóban is így vannak nem gangszterek is.

Nagyon is jól lehetségesek egymás mellett a különböző emberi formák, vagy nincsenek-e egymás mellett az állatok legkülönbözőbb formái? A méhek, ezek a rendes lények éppen olyan természetesen a természetben, mint a büzös görények, vagy a formátlan vizilovak. Minden állatfajtának meg van a maga világa és ez a legtermészetesebb és legmagátólérteendőbb világuk. A kanárik szépen tudnak énekelni, de a kigyók halálos méreggel marnak, az oroszlánok pedig megeszik az embert. De sem a kanári nem törli a fejét azon, hogy miért énekel szépen, sem az oroszlán azon, hogy megesz valakit, egyszerűen teljesíti a maga természetét. A gangszternek is megvan a maga külön világa, a gangszterizmus világa és nem is jut eszébe, hogy az úgynevezett rendes ember világa szerint próbálták csinálni dolgait. Mindaz, amit a kívülálló talán gáztettnek minősít, a gangszternek a maga vilá-

Vasutas-sztrájk készül Franciaországban

Még mindig erősen izgatott a hangulat a tisztviselők körében

Páris, április 12
Néhány nappal ezelőtt még arra lehetett következtetni, hogy Doumergue francia miniszterelnöknek sikerül leszernie a fizetéscsökkentés ellen élesen tiltakozó köztisztviselőket. A helyzet azonban mégsem tisztázódott, mert a köztisztviselők ellentállásra határozták el magukat és a jelek szerint döntő rohamot intéznek a kormány takarékosági tervei ellen.

A köztisztviselők szövetsége elhatároz-

ta, hogy vasárnap, az egész ország területén tiltakozó gyűléseket tartanak, hétfőn pedig a közhivatalokban is megkezdik az ellentállást. A passzív rezisztenciával igyekeznek felvenni a harcot a kormány ellen. A párisi távíró központban már kedden megkezdették a csendes ellentállás fegyverének használatát. Amikor a délelőtti tisztviselőket a délutániak leváltották, az átadás idejére egyetlen tisztvi-

selő sem dolgozott. A kommunista postások pedig azt határozták el, hogy a vasárnapi tüntetéseket meg sem várják, hanem már pénteken leteszik a munkát és megkezdik a sztrájkot. Az izgalmat fokozza a Libertének az a jelentése, hogy nemcsak a postások sztrájkjával kell számolni, hanem a vasutasokéval is, mert azok is elhatározták, hogy kitartanak az általános tisztviselő-sztrájk gondolata mellett.

Mennyit tesznek ki az új egyenes adók?

A pénzügyminiszteri végrehajtási utasítások első része

Bukarest, április 12.

A pénzügyminisztérium hivatalos utasításokat küldött a pénzügyigazgatóságoknak az egyenes adók módosításáról és a globál-adó eltörléséről nemrégiben megszavazott és a hivatalos lap április elseji számában közzétett törvény alkalmazására vonatkozólag. Ezeknek a közérdekű utasításoknak a lényeges előírásait folytatólagosan az alábbiakban ismertetjük:

AZ ADÓK LESZÁLLÍTÁSA

A módosító új törvény csökkenti a föld-, ház-, tőkekamat-, kereskedelmi, ipari, szabadfoglalkozási és más foglalkozási adót, valamint a megyéknek, községeknek, mezőgazdasági, munka-, ipar- és kereskedelmi kamaráknak járó pótdadót, továbbá az utadót.

a) Az államnak járó földadó a házikezelésben szerzett mezőgazdasági jövedelmek után továbbra is 6 százalék marad.

b) A bérlet földbirtok adója a jövedelem 7 százaléka.

c) A külföldön élő (abszenteista) birtokok földadója 24 százalék.

d) A szokásos kitermelés alatt álló erdők jövedelme utáni adó 8 százalék.

e) Ha az erdőkitermelés a kiirtást célozza, ugy adója 15 százalék.

f) A külföldön élő erdőbirtokosok erdeinek adója 24 százalék.

g) A mezőgazdasági birtokok jövedel-

mei utáni pótdadók a következők: a megyének 3, a községnek 2, a mezőgazdasági kamarának fél százaléka, az utadó 2 százaléka.

2. A házadó, illetőleg az épületek jövedelmei utáni adó 10 százalék, de ha a tulajdonos külföldön lakik (tehát távollévő, abszenteista), akkor a házadó 20 százalék.

Az épületek jövedelmei után szedett pótdadók mértéke a következő: a megyének 2, a községnek 5 százalék, az utadó 2 százalék.

Az új házak nyers jövedelme után 1 százalék nyilvántartási illetéket szednek.

3. A tőkekamat-jövedelmek adója általában 14 százalék a következő kivételekkel:

a) a névleges részvények jövedelmei adója 12 százalék,

a legfeljebb három havi határidőre a pénzügyintézeteknél levő betétek adója 10 százalék,

a három hónapnál hosszabb terminusra szóló betétek adója 5 százalék.

Az összes tőkekamatjövödelmek után 1 százalék utadót szednek.

A tőkekamatjövödelmek után közjóléti és közművelődési célokra eddig szedett 3 százalékos pótdadó megszűnt.

4. A kereskedelmi vállalatok tiszta jövedelmeire kivetett adó 9 százalék, a bankműveletekkel, leszámítolási és hitelügyletekkel foglalkozó kereskedelmi vál-

lalatok adója pedig 11 százalék.

Az ipari, bányászati és szállító-vállalatok tiszta jövedelmei után 7 százalék az adó.

A kereskedők és osztályozott iparosok továbbra is az adótörvény 50. szakasza szerinti táblázat szerint fizetnek jövedelmi adót (patenta fixa, szabott adó).

Az összes kereskedelmi és ipari jellegű jövedelmek után még a következő arányú pótdadót szedik: a megyének 2, a községnek 2, a kereskedelmi és iparkamarának fél százaléka, utadóként pedig szintén 2 százalék.

A szabadfoglalkozásokból származó jövedelmek adója 5 százalék.

Az adótörvény 48. szakaszának 2. bekezdésében meghatározott jövedelmek utáni adó 7 százalék.

Az irodalmi, művészeti, tudományos és tanügyi foglalkozásokból eredő jövedelmek adója 4 százalék.

Az utóbb felsorolt három jövedelmi csoport esetében a pótdadók a következők: a megyének 1 százalék, a községnek 2, utadó 2 százalék. A kisiparosok jövedelmei után fél százaléka pótdadót szednek a munkakamara részére.

A többi adók és pótdadók az eddigiek maradnak.

Holnapi számunkban az eltörölt globális adót helyettesítő „rá-adóra” (supra-cotara) vonatkozó intézkedéseket ismertetjük.

lomból a szeszfogyasztást, de nagyszerű arányokban termelte ki a szeszgangszterizmust. Al Capone, a nagy gangszter, szabályszerű és gigantikus szeszgyáros volt a maga idejében.

A világháború utáni Európa legragyogóbb vívmánya az amerikanizmus volt. Tempó és kiméletlenség! — mint Amerikában, ez volt a néhány konjunktúra év nagy dinamikája. Aztán elmúlt a konjunktúra és ittmaradt az amerikai dinamizmus kloakája: a gangszterizmus. Az európai gangszterizmus kibontakozása napjaink legedesebb ajándéka.

Minél nagyobbak a városok, annál stilusosabbak a gangszterek, minél kisebbek a városok, annál kirívóbbak és förtelmesebbek. De mindig van bennük valami, ami előtt megtorpan az ember: az a logikusság, melyből szörnyűségük kiteljesedik. Nézz rá a tintahalra! Egész csunya mivolta megbonthatatlan egyszerű! Nézd meg az anyatigrist, mikor kicsinyeit szoptatja és szörnyű mancsaival cirógatja, de ragadozó valója akkor is betölti egész lényét és ott izzik szételemezhetetlen szemében iszonyu bestialitása.

Gyógypuder! Higgyanmentes zsíros és pattanásos arcbőrhöz használja a

FLOREAL-pudert!

Kapható hatféle színben. Dobozonként 30—50—90 lejért — Vezérképvelet: DROGUERIA „CENTRALA”, Oradea.

Tessék kívágni és eltenni

5. sz. SZELVÉNY
a B. L. áprilisi
regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab áprilisi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 áprilisi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatókat **Budapestben**: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10). **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában, mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniök, a 4 lej befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

Nyomordráma Margittán

Margitta, április 12.

Pár nappal ezelőtt beszállították a nagyváradi kórházba Mikó János margittai kerékgyártót, akin veszettség tünetei mutatkoztak. A szerencsétlen ember hozzátartozóit iktatózat nyomorban hagyta otthon, mire az asszony elhatározta, hogy ki fogja irtani családját. Szerdán reggel hozzá is látott a borzalmas művelethez: kisfiát felakasztotta a gerendára. A zomszédok azonban észrevették az elkeveredett anya szándékát és a kisfiút megmentették. Margittán mozgalom indult az embertelen nyomorral küzdő család felszámolására.

Kereskedők szövetsége

Csikszereda, április 12.

A kiskereskedők szövetségének csikmegyei tagozata április 29-ére az ipartestület székházában kerületi nagygyűlésre hívta össze tagjait. A nagyszabású gyűlésen eltekintve az általános és egyre jobban felforgató gazdasági helyzetet kívülről, megvitásra kerül a konverzió és a szövetség szükségessége is.

Értesítéseink szerint komoly javaslatok fognak elhangzani azirányban, hogy a megye kiskereskedői szövetségbe tömörüljenek s ilyen alapon igyekezzenek megvédeni érdekeiket.

A sajtóvámosi plébános gyilkosai a bíróság előtt

Miskolc, április 12.

Megdöbbentő kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság ügyével foglalkozik a miskolci törvényszék.

Még 1933. január 25-ikén történt, hogy késő este két fiatalember állított be Peliga Mihály sajtóvámosi katolikus plébános lakására.

A fiatal emberek sürgöny kikészítését ürügyével jöttek a paphoz, aki be is engedte őket. Alig léptek be az előszobába, amikor az egyik fiatalember, Kertész Pál előrántotta kötőre kalapácsát és a gyanútlan plébánost fejbeverte. Seliga az ütés után még nem vesztette el eszméletét, hanem bemenekült a hálószobába. A két támadó utána vetette magát, megragadták, letépérték és cipészárral kétszer szíven szúrták.

Ekkor még mindig volt élet az elkinzott áldozatban, mire a gyilkosok műlük betetőzéséért, megfojtották.

A rablógyilkosok ezután felkutaták az egész házat és magukhoz vették a található értékeket, mintegy 250 pengő készpénzt, néhány ruhadarabot és egy revolvert.

A tettesek nem sokkal a gyilkosság elkövetése után rendőrkézre kerültek. A bíróság előtt Kertész Pál tagadott, társa, Répási József, azonban mindent töredelmesen bevallott. A törvényszék negyven tanút idézett meg.

Az igazság ügy tárgyalása nagy érdeklődés mellett folyik, ítélet a napokban várható.

A Stavisky-ügy állandó meglepetései

A magyar optánkövénnyek ügye a hírság előtt

Páris, április 12.

A Stavisky-ügynek újabb szenzációs meglepetései vannak. Az a vizsgálóbizottság, amelyet a francia parlament küldött ki a Stavisky-féle visszaélések felderítésére, kedden Lescouder semmitőszéki elnököt hallgatta ki. A francia semmitőszék elnöke rendkívül terhelő vallomást tett Pressard párisi főügyészre, akit már hetekkel ezelőtt felfüggesztettek állásából. Lescouder elmondotta, hogy annak idején, még a Chautemps-kormány vizsgálóbizottságának jelentést tett a Stavisky-féle visszaélésekről, de jelentésének adatait a bizottság megváltoztatta. Hogy ez bekövetkezhetett, azért elsősorban Pressard főügyészt terheli a felelősség.

A parlamenti vizsgálóbizottság erre elhatározta, hogy elrendeli Pressard újabb kihallgatását. A párisi sajtó pedig azt követeli, hogy Pressardot azonnal tartóztassák le.

A vizsgálóbizottság előtt egyébként a magyar optánkövénnyekre vonatkozó üzleti tervek is szóba kerültek. Erre vonat-

— Milyen idő lesz? A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint északnyugati és északi légáramlásokkal változó felhőzet, helyenként pedig eső, vagy zivatar várható. A hőmérséklet valamivel alább száll.

közöl Kulin volt hadügyi államtitkár tett érdekes vallomást. Szerinte a hadügy-minisztériumnak egyik magasállású főtitkárja összeköttetésben állott Staviskyval s aki arra igyekezett rávenni Francois Albert közmunkaügyi minisztert, hogy írjon ajánlólevelet a pénzügyminisztériumhoz s tanácsolja a magyar optánkövénnyek megvételét. Kulin hadügyi államtitkár azonban a közmunkaügyi minisztert lebeszélte a levél megírásáról, azonban Francois Albert 1933 őszén mégis csak becsapta magát az ügybe és elküldte az ajánlólevelet a pénzügyminisztériumhoz.

STAVISKY MACANDETEKTIVJE IS HÜVÖSÖN VAN MÁR

A párisi ügyészség rendeletére letartóztatták Digoín volt rendőrfelügyelőt, aki az utolsó években Stavisky körül mint magán detektív teljesített szolgálatot.

Megállapították róla, hogy Stavisky észereinek egy részét ő helyezte zálogba, de eddig sehol sem tett erről jelentést.

TOMCSA SÁNDOR:

A GYERMEK KÉRDEZ...

Tibike bizonyos szolgálatokat tett nekem és mikor hálám lerovásának módzatairól tárgyaltam vele, rövid habozás után úgy döntött: „hát akkor vigyen el moziba.”

Isten látja a lelkemet, én mindenképp huszár praliné mellett voltam, de hogy Tibikében felbuzgott a lehetőség, csöknyösen ragaszkodott a mozihoz, a gyermeknek azzal a könnyes szívósságával, melynek ellenállni nem lehet.

Tibike nyolc év körüli ur, kinek önértékét a hosszunadrágos matrózruha még jobban duzzasztja, harmadikos és retgett centerhalf. Abban a korban van, mikor a gyermek első önálló szellemi lépéseit próbálja meg, és egyelőre éppen csak arra kíváncsi, amiről a felnőttek már szemlesütve lemondtak, — a dolgok és jelenségek végokaira. Ezért totyogása a szellemi élet térein nem önfelédten csodálkozó, vagy önmagában zárt kirándulás, bámuló körülpillantás a táguló horizonton, hanem sitergően kutató és siróan kielégíthetetlen. A tudnivalóság eme éhsége, melyet nem korlátoz nagyos szegyekezés és intellektuális nagyképűség, ebben a spontán és mohó szóban nyilvánul: „miért”? Persze, szegény Tibike már emigrált a mesék csoda-országából s nem lehet mászlikus, ködös feleletekkel kielégíteni, az efféleket önértékesen visszautasítja. Tibike még nem annyira ember, hogy bedúlne jelszavaknak, vagy megszedítene valami nagyhangú halandzsa. Tibike a gyermek csodálatos ösztönével nem veszi el fejét a részletekben, neki gyors, pontos és kielégítő válasz kell.

Egyszer a napokban Tibikével beültünk a moziba. Valami dzsungel-film volt, előtte híradó. A híradó részletesen beszámolt a másfélv előtti aktuális világeseményekről. Szobrot avattak Párisban, tüntetőket vertek szét Vera-Cruzban, rekordot javítottak, híres politikusok temettek, aztán egy nyugati nagyhatalom vonultatta fel harcászati minta-kollekcióját. Kis és nagy ágyúk dübörögtek, lovasság rajtázott, repülőgépek keringtek, aknák robbantak, végül vagy negyvenötven tank mászott át egy mezőn, mint valami őskorbeli szörnyeteg-csorda, hidegen és ellenállhatatlanul.

Itt szólalt meg Tibike:

— Mik azok?

— Tankok — sugtam neki.

— Mj az, hogy tankok? — sürgetett.

— Gépek. — Így, röviden, mert egy gyomorhajos ur idegesen sóhajtott melletttem.

— S mit csinálnak ezekkel a gépekkel?

Hallgattam, de Tibike rázta a kabátom ujját:

— Mit csinálnak? Szántanak?

— Szántanak — hagytam rá, de szerencsétlenségemre a tankok kis ágyúikból éppen akkor adtak le egy „össztűzet”.

— S kire lönek? — döfte át hangjával Tibike az ágyúdörgést.

— Nézd Tibike, majd mozi után... itt ez a bácsi haragszik...

— Kire lönek? — kopogtatta cipőjével a szék lábát, türelmetlenül.

— Emberekre na! — törtem ki.

— Milyen emberekre?

— Az ellenségre.

Tibike elhallgatott, én megkönnyebültem szusszantam fel, de ez korai volt.

Pár pillanat után rendületlenül folytatta:

— Hát két ember van: ember és ellenség?

— Kettő. — És hangom úgy kattant, mint aki sietve bezárja a további beszélgetés ajtaját. Annál is inkább, mert a gyomorhajos ur rövid és brutális megjegyzést tett, — kinézéséből ítélve — feltétlenül hű nevének a neveletlen gyerekekről.

Tibike azonban nem törődött semmivel s követelőzően zörgött beszélgetésünk lezárt ajtaján:

— Az ellenség olyan mint mi?

— Olyan.

— Akkor miért kell löni?

— Khm... nézd Tibike...

— Miért kell löni? Szé akkor meghal!

— Persze meg.

— S azzal, aki megölte, mi lesz?

— Semmi sem lesz.

— Hát ha én magam megölném, velem se lenne semmi?

— Az más, Tibike...

— Miért más? A halál egy.

— Más Tibike, mert... most nincs háboru... És ha gyád már, nézd, hű, de szép lovak...!

— És lehetőleg elmerengve néztem a „hű, de szép lovakat.” A gyomorhajos ur két székkel odább ment, hátul püsszögtek.

De Tibikét már remegőre fertőzött egy távoli, rejtélyes, titkos betegség. Valami valahonnan — egy porszem az érthetlenségek Csiboraszójából — belehullott kicsi, fehér és aranyszínű kagyló-lekibe és izgatni, kinézni kezdte azt.

— És most miért nincs háboru?

— Most azért nincs háboru, mert most az emberek szeretik egymást. — De bele is pirultam!

LÁBBAJ, GÖRCSÉR, FLÉBIT.

Hogyan lehet a bőrt megújítani?

Ugyanezt kérdezik mindazok a szerencsétlenek, akiket megtámadott a bőrbaj s amelynek következményeitől, borzalmaiktól még a legjobb orvosok igénybevételével sem tudnak menekülni.

De mindazok, akik a RICHELET VERTISZTITÓ-hoz (DÉPURATIF RICHELET) folyamodnak, megadják rá a meggyőző feleletet.

Elmondhatják, hogy a vér eme felfrissítő csodatevő szere egyidejűleg a bőr megújítását hozza magával, amelyet egészségesé tesz még a legelrontottabb elemekben is.

A RICHELET VERTISZTITÓ (DÉPURATIF RICHELET) megszabadítja a szervezetet a mérgező anyagoktól, szabadabbá teszi a vérkeringést a fehér sejtek megtisztítása által, megleveníti a szövetszöveti folyamatot, új bőrfelületet ad, anélkül, hogy valami nyomot hagyja maga után.

Rendkívüli ereje hozza magával, hogy a gyógykezelésben ez a szer képezi a tipikus gyógymódot a következő bajoknál: artritikus kőszvény, reuma, érelmeszesedés, görcsér, flébit, tályog, érdaganat, idegfájdalom.

Győzedelmeskedik a legkétségbeesettebb bajokon. Hatassát, gyógyítóerejét megérezni az élet forrásáig.

Minden ügyhez ismerető könyveket mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Laboratoire L. RICHELET 114, rue de la République, 6, rue Belfort, Bayonne (Franciaország). Romániai vezérképvelet: Jules DILLAN Bukarest, 4, strada Pitar Moş.

— És mikor már nem szeretik, akkor háboru lesz?

— Tibike, ha nem hallgatsz, én többet nem hozlak moziba! — Ezt erősen és hangosan mondtam az alibi okából, mert a gyomorhajos ur ütőereinek lüktetését idehallottam. De Tibike nem törődött sem az én erővellemmel, sem a gyomorhajos korai elhunytával.

— Akkor háboru lesz? Mikor már nem szeretik, háboru lesz?

— Háboru lesz, na!

— Ilyen gépekkel?

— Ilyenekkel!!

— És lovakkal, amik ráugranak az emberre?

— Bizony. — És szimpátia-sóhajtsát rendeztem.

Tibike széke valami iszonyu súlyu gondolat terhétől megreccsent. Közel hajolt hozzám, szemében a vészvilágos pöttyös remegés:

— És miért nem szeretik egymást az emberek?

Zsebkendővel az orrom körül mata-rasztam.

— Miért nem szeretik?!

A zsebkendőt leejtettem.

— Miért nem?!!

Lehajoltam a zsebkendőért. Tibike hangját azonban valami motor egyre forróbb és élesebbé sodorta.

Aztán mikor már vagy tizedszer döfte belém a kérdést, megfogtam kezét és kivontunk a moziból. mint Pat és Patachon. És a mozi előcsarnokában elkezdett bögni. Hogy „miért nem szeretik egymást az emberek?!” Illetve, hogy én erre a kérdésre adjak gyors, pontos és kimerítő választ. Ugy álltam a siró gyermek mellett, a kérdés szédítő boltozata, alatt, semmiségem alázatában, mint egy vértanu. Csak a fejét tudtam simogatni, ahogy neki volt bujja a hasamnak. A cukorkás kisasszony bizonyára azt hitte, hogy egy rakoncátlan kölyökről van szó.

Mit tudhatta, hogy mikor látszólag idegesen cigarettát után kaparaszttam, tulajdonképpen egy szent és felfoghatatlan tény rámozuhogó benyomásait folytatom szét a megszokott mozdulatokba. Mert Tibike most szakadt az állati komplexumból emberré...

Persze, nem lehet örökké így állani a azért, aki tudná, hogy miért is nem szeretik egymást az emberek, értesítsen arról is hamarabb, mert amint halom, már a dzsungel-filmet pergetik.

Nem mondom, ha még valami amerikai marhaság volna, szívesebben várnám meg itt az előadás végét...

Ime, amit nem unnak meg soha:

Ismét összeült és ismét elnapolta magát a leszerelési konferencia

Néhány érdekes mondat a vitából

Genf, április 12.

A leszerelési értekezletnek nevezett nemzetközi társasjáték ismét életjeit adott magáról. Hosszu szünet után a konferencia elnöki tanácsa április 10-én mégiscsak összeült tanácskozássra Genfben. Összeült azért, hogy ismét haladékat adjon önmagának. Összeült azért, hogy ismét kitapogassa, van-e remény a konferencia munkásságának folytatására. Ami egy magában véve is újból csak azt bizonyítja, hogy remény sem sok mutatkozik a lefegyverzés keresztülvitelére.

Eden angol főpecsétőr is megérkezvén Genfben, újból megkezdődtek a bizalmas tanácskozások az angol és francia álláspont közelítésére. Ezeknek a megbeszéléseknek eredménye az — ha ugyan a genfi jelentések helyesek —, hogy az angol-francia megegyezés a még mindig fennálló jelentékeny ellentétek mellett sem látszik egészen kizártnak. Az új angol javaslat sok engedményt tartalmaz és igyekezik közelebb hozni a szöveg és kiegyenlítettellen ellentétben álló francia és német álláspontot. A franciák most már maguk is engednek, de ennek ellenében minden törekvésük arra irányul, hogy a francia és német véderő között fennálló fegyverkezési távolságot mentől jobban biztosítsák és megőrizzék.

Ilyenformán a helyzet nagyon kilátástalan, amit az elnöki tanács ülésének záróakkordja is kihangsúlyoz.

HENDERSON MEGNYITÓJA

A leszerelési értekezlet elnöki tanácsa kedden délután fél 4 órakor ült össze tanácskozássra. Motta svájci kiküldött diszelnöksége alatt. Az elnöki székét Henderson, az alelnököt Politisz foglalta el. Az ülés előadója Benes csehszlovák külügyminiszter volt.

Henderson elnök megnyitóbeszédében azt hangsúlyozta, hogy az eddig folytatott tárgyalások és erőfeszítések a lefegyverzés érdekében nem egészen céltalannak, azonban felfogása szerint a kormányoknak sokkal több időt és gondot kellene fordítani az egymásközötti megbeszélésre. Emlékeztette az elnöki tanácsot arra, hogy 1932 decemberében az ötfatalni értekezlet kimondotta Németország egyenjogúságát, azóta azonban a biztonság kérdése felfogásában olyan változások állottak be, amelyek az értekezlet munkáját megnehezítik.

Ezek után Henderson azt indítványozta, hogy állapítsák meg a főbizottság, valamint az elnökségi ülés egybehívásának határidőit.

NÉMETORSZAG NÉLKÜL NINCS LESZERELÉS!

Eden angol főpecsétőr válaszolt az új angol leszerelési tervet s főképpen arra mutatott rá, hogy mennyiben különbözik az MacDonald miniszterelnök eredeti tervétől. Eden kategórikusan kijelentette, hogy az új angol javaslatok egyik leglényegesebb pontja szerint Németországnak visszatérése Genfben a megegyezés sarkalatos pontjának tekintik. Anglia különben igen nagy jelentőséget tulajdonít a német és francia kormányok között folytatandó közvetlen tárgyalásoknak.

A vita során Stein szovjetkiküldött azt fejtette ki, hogy a leszerelési értekezlet évek óta semmit sem tett annak érdekében, hogy a lefegyverzés valóban lépésekké jusson előre. A Szovjet maga bármilyen megállapodást elfogad, de csak a tényleges lefegyverzés jegyében.

Massigli francia kiküldött is azt fejtette ki, hogy Németországnak vissza kell térnie Genfben s ugyanolyan értelemben szólalt fel Svédország és Svájc megbízottja is.

ELNAPOLÁS

Az ülés nem sokáig tartott. Henderson elnök rövidesen kihirdette a felszólalások elhangzása után, hogy a vita folytatását elnapolja és az elnöki tanács legközelebbi ülését április 20-ra tűzi ki. Hendersonnak az elnöki tanács e határozattal kapcsolatban arra adott felhatalmazást, hogy a legközelebbi ülés határidejét szükség esetén ki is tolhassa. Az április 20-iki ülésen egyébként azt vitatják meg, hogy megéri-e már a helyzet arra, hogy a leszerelési értekezlet főbizottságát összehívják.

ÚJ KIÁBRÁNDULÁS

Hogyan fogadták Párisban a genfi ülést

eseményeit?

Egyelőre csak a kiábrándultság hangjait lehet hallani. A keddi ülés nem azt hozta meg, amit Franciaország kívánt. Politikai körök már abban a reményben ringatták magukat, hogy az angol és francia felfogást valóban sikerült közelebb hozni egymáshoz, természetesen a francia követelés szellemében. Anglia azonban — írja az Excelsior — úgy viselkedik, mint aki takarodót fujt!

Az Echo de Paris-ban Pertinax, a hírneves külpolitikai szakértő nyilatkozik és a következőket szögezi le:

Franciaországnak sikerült Lengyelorszá-

A kormány a rémhírterjesztők ellen

A kormány szerdán délután a következő hivatalos közleményt juttatta el a sajtóhoz:

Az utóbbi napokban újból olyan természetű híreszteléseket hoztak forgalomba, amelyek a zavar és rendbontás légkörének előidézésére alkalmasak. Ezek a hírek mindig ugyanazon boszorkánykonyhából erednek és egyformán káros célnak a nyugalom szempontjából, amelyre az országnak ma sokkal inkább szüksége van, mint bármikor.

Amit normális módon nem lehet egyébként, mint közönséges hírek tekinteni, azt a legsúlyosabb s ugyanakkor a legképtelenebb arányokban tüntetik fel. Ilyképpen néhány alantas tisztnek az eltévelyedését, akik egy olyan akcióba keveredtek bele, amelynek felforgató jellegét a folyamatban levő vizsgálat van hivatva tisztázni, — teljesen koholt hozzátoldásokkal és tulságokkal állítják be.

A kormány kötelességének tartja óva inteni úgy a belföld, mint a külföldi közvéleményt ezzel az elítélendő rémhírterjesztő akcióval szemben, amelyet Románia ellenségei intéznek.

Belpolitikai események

Uica tábornok hadügyminiszter és Inculetz belügyminiszter szerdán déln 1 órakor Színájába utaztak, hogy kihallgatásán jelenjenek meg az uralkodó előtt.

Tatarescu miniszterelnök, aki tegnap este érkezett vissza gorjmegei birtokáról a fővárosba, szerdán délelőtt fél 12 órára lakására minisztertanácsot hívott egybe. Miután kitünt, hogy a kormány tagjai közül csak négyen tartózkodnak a fővárosban, ezt az értekezletet csütörtök délelőtt halasztották el.

Filipescu Grigore, a konzervatív párt elnöke — amint az Epoca jelenti — a szenátusnak a husvét szünet után tartandó első ülésén interpellációt intéz Tatarescu miniszterelnökhöz egyrészt arról a módról, ahogyan a cenzurát gyakorolják, másrészt pedig azt a helyzetet illetőleg,

amelybe a kormány a hadbírósnak a színajai merényletpörben hozott ítélete által került.

Gomoiu dr. a hadbírószágon A bukaresti hadbírószágon első szekciója előtt szerdán délelőtt letette a hivatali esküt Chiru Vasile ezredes és Stoica Haghi őrnagy, akik közül előbbi rendkívüli, utóbbi pedig állandó katonai ügyésznek nevezték ki a Gomoiu-féle államellenes ügy vizsgálatának lefolytatására.

Gomoiu dr.-t, akit — mint emlékeztetés — néhány héttel ezelőtt tartóztattak le felforgató tevékenység vádjával és eddig a fősziguranácán tartottak vizsgálat alatt, szerdán délelőtt átszállították a II. hadtest hadbírószághoz, ahol a két különlegesen kinevezett katonai ügyész nyomban hozzálátott a neves orvos kihallgatásához.

Vadászfegyverrel lelőtte apját, anyját, öccsét, sógornőjét és nagynénjét

egy irencsénmegyei gazdálkodó

Pozsony, április 12

A ternesénmegyei Barossháza községből borzalmas családirtásról érkezett jelentés. Ennek az öt emberéletnek áldozatul követelő vérfürdőnek Celka János gazdálkodó a hőse. Celka ugyanis elhanyagolta gazdaságát s tegnap családja ezért szemrehányást tett neki. A gazda azonban nem javult meg a családi prédikációk hatása alatt. Annnyira erőt vett rajta az indulat azért, mert hozzátartozói meg merték leckéztetni, hogy elókapt a vadászfegyverét s gyors egy-

másutánban lelőtte apját, anyját, öccsét, sógornőjét és nagynénjét.

A sűrű fegyverropogás zajára az egész falu összeszaladt Celka János portája körül. Megérkeztek a csendőrök is, de ekkor a megvadult ember eltorlaszolta a házat és lövöldözni kezdett a csendőrökre.

A golyók szerencsére célt tévesztettek és senkiben sem tettek kárt.

A csendőrök végül is cselhez folyamodtak. Megkerülték a telket és hátulról

Ezek a gyermekek veszélyben vannak

nedves idő: nátház-idő! És gyermekek épfertőzésekre különösen hajlamosak! Tehát idejében óvniuk kell az érzékeny légzőszerveket Panflavin-pasztillákkal való alapos fertőtlenítéssel.

Panflavin
pasztillák

got, a Szovjetet, Svédországot és a kisánt-államokat maga körül csoportosítania. Így tehát semmi akadálya nincsen és csak Franciaországon múlik, hogy elvágja az olasz tervek érvényesülését.

A Journal ezt írja: Már abban az óvatosságban, amellyel Barthou határozott kérdéseket intézett Németországhoz a lefegyverzés kérdésében, az idők jelét kell látni. Hiszen a mai, a hitlerista Harmadik Birodalom kezdi ugyanazokat a hibákat elkövetni, mint 1914-ben a császári Németország.

közelítették meg az eltorlaszolt lakást. Celka nem vette észre a hadicselt és folyton az utcát tartotta szem előtt. A csendőrök észrevétel nélkül mögéje lopóztak és hátulról leteperték, majd kihurcolták a megvadult embert a lakásból, amelynek szobáiban öt családtag véres holtteste feküdt.

— Számos női bajnál reggel, éhgyomorra fel-pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűviz végtelen nagy megkönnyebbülést szerez azáltal, hogy a belek tartalmát felhigítja és akadálytalanul kiüríti, azonkívül az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja.

Nagyvárad örök strand-vitája talán egyszer mégis véget ér

Nagyvárad, április 12.

Nagyvárad időközi bizottsága Moson elnöke alatt tegnap gyűlést tartott. A gyűlésen éles vitára adott alkalmat az építendő városi strandfürdő ügye. A jelen voltak egyrésze határozatlan állást foglalt az ellen, hogy az új strandot a gát mellett építsék. A másik csoport, élén az elnökkel viszont feltétlenül szükségesnek látja, hogy a strandot a gát mellé építsék.

Végül is az utóbbi csoport akarata győzött: csütörtökön helyszíni szemlére fog kiszállni egy külön bizottság, hogy megvizsgálja a gát körüli terepet, ahol aztán megkezdhetik az építkezést. A város vezetősége megbízást adott az elnöknek, hogy a gát melletti területet a strandfürdő céljaira 700 ezer lejért megvásárolja.

Két bomba robbant a zágrábi rendőrségen

Zágráb, április 12.

A zágrábi rendőrfőnökség épületében szerdán reggel két bomba robbant. A robbanás nagy riadalmat keltett, de szerencsére emberéletben nem esett kár. Az anyagi kár is jelentéktelen. A rendőrség nyomoz a bomba elrejtői után.

NÉZZE MEG BUTORKIÁLLÍTÁSUNKAT!

MODERN VONALAK
ELSŐRANGU MINŐSÉG
GYÁRI ÁRAK
KEDVEZŐ FIZETÉSI
FELTÉTELEK

SZÉKELY és RÉTI
BUTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
MAROSVÁSÁRHELY—BRASSÓ
BUCURESTI

Mi van az új konverziós törvényben

Díjtalan konverziós tanácsadó a B. L. olvasói számára

Bukarest, április 12.

Jeleztük, hogy a B. L. olvasói részére a konverzióval kapcsolatban rovatot nyitunk, amelyben a felmerülő vitás kérdésekre díjtalan felvilágosítást adunk. Az új rovat vezetője dr. Tanódy Endre, a B. L. bukaresti munkatársa. (Str. Nifon 25.) Erre a címre címezendő minden konverziós érdeklődés.

Az új adósságrendező törvény kedvezményeiben azok részesülnek akiknek ingatlan vagyona van. A törvény intézkedései alá eső adósok mindegyikét két főcsoportra osztják, ahhoz képest, hogy földadó, vagy házadó jövedelem után vannak megadóztatva. Az új törvény ezen a módon különbözteti meg a városi és mezőgazdasági adósokat, ami kétségtelenül sokkal biztosabb ismertető jel, mint az előző törvény elhatárolásai az ingatlanok fekértése és az illető községek közigazgatási hovatartozásának alapján.

Ha az adósnak mindkét adó alá eső ingatlana van, akkor mezőgazdasági adósnak számít, feltéve, hogy azoknak a különös feltételeknek is megfelel, amelyek a gazda-adósokra meg vannak szabva. Ha ezeknek nem felel meg, akkor még mindig beleesethet a városi adósok csoportjába.

A törvény első fejezete a gazda-adósok csoportjának meghatározásával, a csoportot illető kedvezményekkel, a fennmaradó adósságok behajtásával foglalkozik, valamint azzal a jogi helyzettel, amelyben a rendezés tartama alatt az adós vagyonállománya van. Ennek megfelelően ez az első fejezet három alcímre oszlik.

A gazda-adósnak azonkívül, hogy földadó alá eső ingatlana van (ennek a tulajdonnak 1931. dec. 18-án már meg kellett lennie és tartania kell a törvény kihirdetése napjáig) még a következő feltételeket kell teljesítenie:

Román állampolgárság. Elegendő, ha ez a törvény kihirdetése napján megvan. A törvény ezt nem mondja kifejezetten, de azt sem hogy ennek a feltételnek a tartozás létrejötte időpontjában, vagy bármely más, a törvény által meghatározott időpontban kellene fennforgania.

Az adós csak természetes-köznyelven „magán személy” lehet, vagy csak olyan jogi személy lehet, amely nem nyereszkedési céltű. Tehát kultúregyesületek, társaskörök stb. Lehetnek alapítványok is.

Ezen feltételeken kívül az adósnak az alábbi feltételek egyikét kell valójában teljesítenie, ami azt jelenti, hogy elég, ha az egyiknek, vagy másinak megfelel. Ez a két feltétel a következő:

a) hogy ő, vagy a törvényben felsorolt hozzátartozóinak valamelyike valóságban és megszakítás nélkül, 1931. dec. 18-tól a törvény kihirdetésének napjáig, „falusi községben” lakjék. Nem szükséges hogy ez ugyanaz a község legyen amelyben a földadó alá eső ingatlan fekszik.

b) összes adóajztomszerinti jövedelmének 80 százaléka a mezőgazdaságból eredő jövedelem legyen. A törvény részletesen szabályozza hogy ezt a jövedelmet miként kell arányosítani és megengedi, hogy a nem mezőgazdasági jövedelmekből az arányosítás előtt 80.000 lej levonásba hozassék.

A törvényből kitűnik, hogy a mezőgazdasággal való foglalkozás nem feltétele a kedvezményekben való részesülésnek, hogy nem szükséges a tartozásoknak mezőgazdasági jellege, vagyis az illető összegnek mezőgazdasági célokra való felhasználása. Az előző törvényekkel szemben rendezés alá esik az a gazda-adós is, kinek ingatlana haszonbérben volt, vagy an.

A törvény meghatározza hogy a törvény kihirdetése napján fennálló tartozást miképpen kell összegszerűen megállapítani úgy tüke, mint kamat tekintetében és kimondja, hogy az így kiszámított tartozásnak felel meg az engedély.

A fennmaradt hátraék 17 év alatt, féléves részletekben, 3 százalékos kamatozással törlesztendő. Az első két évben összesen csak 2.50 százaléka, illetve 3 százaléka fizetendő kamatban és törlesztésben, a további törlesztési részletek úgy állapítandók meg, hogy 15 év alatt az egész leszállított tartozás kiegyenlítés nyerjen.

60 százalékra emelkedik a kedvezmény, ha az adós az egész tartozást, vagyis 40 százalékat 5 év alatt egyenlíti ki és 70 százalékos az engedmény, ha a kiegyenlítés a fennmaradt 30 1/2-ra vonatkozóan két év alatt történik. A törvényben ezekre a külön kedvezményekre külön minimális törlesztési szabályok vannak és ha az ilyenkor megszabott minimális törlesztést az adós nem teljesíti, eszik a többletleszállításról.

A törvény abból indul ki, hogy azok akik az előző konverziós törvények szerint szanalási kérelem beadására voltak kötelezve, továbbra

is csak ezen kérelem beadásától feltételezetten részesülnek a törvény kedvezményeiben. Mint ismeretes, az Argetoianu törvénye szerint a 10 há-nál nagyobb birtoku gazda-adósoknak a törvény kihirdetésétől számított 60 nap alatt kellett ilyen kérvényt beadni. A 10 há-nál kisebb birtokosok nem voltak erre kötelezve.

Ezekről a szanalási kérvényekről a törvény most kimondja, hogy véglegeseknek tekintendők, nem egészíthetők ki és nem módosíthatók.

A törvény szövege kétértelmű szerkezeténél fogva kételyt hagy fenn afelől, hogy ha a 10 há-on föltüli birtokos, ha egyáltalában nem adott be szanalási kérvényt, adhat-e be a törvény kihirdetésétől számított 30 napon belül érvényes újabb kérelmet. Szakszerű törvény-magyarázat szerint igennel kell válaszolni dacára annak, hogy a szöveg teljesen kétértelmű.

Ezeknek a szanalási kérelmeknek az elmulasztása, vagy ha bennük az adós vagyonának egy részét rosszhiszeműen elhallgatta, vagy végül ha fiktív követeléseket jelentett be, — a törvény minden kedvezményének az elvesztését vonja maga után. Ez visszahatóan érvényes azokra a nyilatkozatokra, illetve kérelmekre is, amelyeket az adós az Argetoianu törvénye alapján annakidején beadott.

Ami a leszállított követelések behajtását illeti, a törvény kimondja, hogy azt minden hitelező külön intézi. A végrehajtáshoz végrehajtható közirat szükséges, úgy, amint azt a végrehajtási törvény előírja. Az adósságrendező törvény szerint még a más hitelező által vezetett végrehajtás során befolyt összegből is csak akkor történhet végleges kiutalás valamelyik

hitelező részére, ha ennek is végrehajtható közokirata van a követeléséről.

A jelen törvény azonban végrehajtható köziratnak minősíti az adós által beadott szanalási kérelmet, (— tehát az Argetoianu törvénye alapján beadott szanalási nyilatkozatot is) annak az összegnek az erejéig, amelyben az adós valamely tartozást ebben a nyilatkozatban elismert, illetve annak a jelen törvény által adott kedvezmény levonása után fennmaradó összegét illetően. Ezek a nyilatkozatok az Argetoianu törvénye értelmében is végrehajthatók voltak, csak akkor, ha ezeket külön bírósági ítélet is tárgyalta, míg most ilyen külön bíróság nincsen. Voltak adósok, akiknek nem volt könyvelésük — melyik gazdának van — és, akik maguk sem tudták, hogy egy-egy hitelezőnek mennyivel tartoznak és ezért nyilatkozataikat fenntartással tették meg. Most ezeknek a nyilatkozatoknak az alapján a törvény végrehajtást rendel. Természetesen az adósnak joga van a végrehajtási eljárásban engedett jogorvoslatok után védekezni esetleges többletek behajtása ellen.

CZENETEK

„Anyós, Temesvár.”

Kérdés: Elhalt férjemnek és nekem közös tulajdonban volt egy házunk. Az örökösödési eljárás során gyermekeim nyilatkozata folytán most az egész ház az én nevemen van. Gyermekeimmel együtt kölcsönt vettünk fel erre a házra. Váltót adtunk, én pedig külön biztosító okiratot is, amelynek alapján bekebeleztek a kölcsönt. A váltón elfogadóként egyik vóm szerepel, aki külföldi.

Csak felcannyi utasa volt tavaly a CFR-nek, mint 1930-ban

A személyforgalom sokkal jobban megsínyli a válságot a teheráruforgalomnál

A francia vasuti szakértő érdekes megállapításai

Bukarest, április 12.

Az államvasutak francia szakértője, Leverage Gaston, aki a pénzügytérrel kapcsolatban a CFR-nek nyújtott kölcsön felhasználását ellenőrzi, most készítette el ötödik jelentését, amely több igen érdekes adatot tartalmaz.

A személyforgalommal kapcsolatban megállapítja a francia szakértő, hogy ez a múlt évben csak felét tette ki az 1930-belinek, amennyiben 1931-ben 24, a következő évben ismét ugyanannyi, 1933-ban pedig 10 százalékkal csökkent az előző esztendeihez képest. Ez természetesen a lakosság elszegényedésének tulajdonítható.

Érdekes, hogy az áruforgalom kevésbé sínylette meg a gazdasági válságot, mint a személyforgalom. 1930-tól 1931-ig a teheráru tonnasúlya 7 és fél, 1931-től 32-ig pedig alig 1 százalékkal csökkent. A teheráruszállítás zömét, 70 százalékát, a

petroleum, gabona és fa teszi ki. A gabona-szállítás apadt meg a legjelentékenyebb mértékben: a terményszállításra igénybevetett vagonok száma 1932-ben 15, a múlt esztendőben pedig 6 százalékkal volt kevesebb, mint az előző évben.

Az 1932–33-as üzleti évben 15 hónap, 1933 március 31-ig a bevételek és kiadások összege 1 milliárd 100 millió lejt tett ki. Azóta sikerült az államvasutak mérlegét egyensúlyban tartani.

Végül figyelemreméltó a jelentésnek az a megállapítása, hogy ez év januárjában a vasuti forgalom nagy mértékben megnövekedett s több, mint 60 százalékkal volt nagyobb mint 1933 első hónapjában. Ezt a körülményt a francia szakértő annak tulajdonítja, hogy az idén januárban enyhe volt az idő, míg tavaly az erős fagy megbénította a forgalmat. Februárban aztán az a feltűnő fellendülés egyszerre alábbhagyott.

A Bécsben élő édesanya megérezte, hogy Budapesten lakó fia és menyé öngyilkosok akarnak lenni, de a táviratai már későn érkeztek

Budapest, április 12.

Megrendítő családi dráma történt a Budafoki-ut 17 számú házban: az elmúlt éjszaka Fodor László butorgyáros, akinek a Kecskeméti-utcában van butorüzeme, feleségével együtt megmérgezte magát.

Szerda délelőttre, amikor a tragédiát egészen különös körülmények között felfedezték, Fodor né már meghalt s Fodort is teljesen reménytelen állapotban szállították kórházba.

Szerdán délelőtt 10 órakor megjelent a Budafoki-uton levő család otthonában Fodor cégvezetője és gazdája után érdeklődött. A család azt válaszolta, hogy Fodorék lefekvés előtt azt az utasítást adták, hogy ne költse fel őket, mert egész

délelőtt pihenni akarnak.

A cégvezető ekkor azt követelte a leánytól, hogy azonnal költse fel Fodorékat, mert neki Fodor Bécsben élő anyja azt táviratozta, hogy a gazdái öngyilkosságot akarnak elkövetni. S minthogy Fodor a megszokott időben nem ment be az irodába, a táviratból függetlenül is rosszat sejtett s most tisztában akar lenni a dolgokkal.

A lezárt hálószoba ajtaján azonban hiába kopogtattak: Fodorék nem adtak életjelet magukról.

A cégvezető erre rendőrt hívott és annak segítségével feltörte az ajtót s a következő pillanatban meggyőződött arról, hogy a bécsi távirat valóban megjő-

Ez a tartozás beleesik-e a városi adósok tartozásába és van-e jogom leszállításhoz?

Válasz: A tartozás rendezés alá esik, mint városi adósság. A törvény 49. paragrafusának 2. bek. kimondja, hogy ha a kezes saját szomszédságában megfelel a kedvezmények elnyeréséhez szükséges feltételeknek, akkor a kedvezményeket igénybe veheti tekintet nélkül arra, hogy a fődös beleesik-e valamely kedvezményezett csoportba.

Az adott esetben a kezesnél minden feltétel megvan ahhoz, hogy városi adósként rendezést igényeljen és így közömbös, hogy a fődös külföldi.

Nem változtat ezen a 69. paragrafus szövege, amely szerint nem az „egyéni”, hanem a „tartozás” van kivéve a törvény kedvezményei alól, az ott felsorolt esetekben. Pl. ha a hitelező külföldi, vagy ha életjáradékról van szó, stb.

Az adós belföldi honossága nem itt van felőrolva, hanem az 1. és 30. paragrafusokban és szubjektív feltételtként szerepel. Ezeket részletebben a törvényszöveg és a törvényt magyarázat alapján lehet átérteni és ezeket kell a hitelezővel szembehelyezni.

„Gazda, Barcaság.”

Kérdés: Részben mert félrevezettek, részben mert tartozásaim egy része családomra fordított gyógyítási és nevelési költségekből származott, az Argetoianu-féle törvény szerint nem kérték szanalást, bár 15 ha földem van. Adhatok-e be most szanalási kérvényt és beleesem-e a konverzióba?

Válasz: Az ön esete a törvény 10 paragrafusában van szabályozva amelynek kétértelmű és zavaros a szövege. Helyes értelmezés szerint önnek joga van a törvény kihirdetésétől számított 30 nap alatt szanalási kérelmet beadni és megindokolni, hogy az Argetoianu törvénye által előírt kérvényt azért nem adta be, mert annak alapján nem volt joga a konverzióhoz. Nem tudta ugyanis az agrárberuházásokat megfelelő arányban igazolni. Nézetem szerint az új kérelem alapján a rendezés önt megilleti.

solta a kettős tragédiát. Fodor és felesége az ágyban feküdt. Az asszonylan már nem volt az életnek semmi nyoma. Fodor azonban még élt. Azonnal kórházba vitték, ahol az orvosok megkezdették megmentése érdekében a teljesen reménytelenek mutatókozó fátadózását.

Az öngyilkos házaspár bucsulevelet hagyott hátra s abban azt közölte, hogy teljes idegösszeomlás miatt váltak meg közös akarattal s együttesen az élettől.

A vizsgálat megállapította, hogy Fodor, aki 48 éves volt, magát és 53 éves feleségét nagymennyiségű veronállal mérgezte meg.

Az öngyilkos házaspár gyermekeit a rendőrség ideiglenesen rokonoknál helyezte el.

Fodor Bécsben élő édesanyját, aki a bekövetkezett tragédiát előre megérezte, táviratilag értesítették fia és menyé megrendítő haláláról.

Lugoson veszett kutya támadta meg a színházból távozó

közönséget

Lugos, április 12.

Hétfőn este 11 óra felé a lugosi színházból kiönlő közönséget veszett kutya támadta meg. Az állat dühöngve támadt a megriadt emberekre és tízet összemart köztük.

A közelálló rendőr egyideig tehetetlenül szemlélte a borzalmas jelenetet s nem mert fegyveréhez nyulni, mert attól félt, hogy golyója valakit megsebesíthet az embertömeg közül. Egy alkalmas pillanatban azután 2 revolverlövessel agyonlőtte a veszett ebet.

A tíz súlyos sebesültet, akik között ott van Serban György dr. aradi orvos is, a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállították.

Üdít és szép.
Germandrée
Fuder és Krem

HIREK

A bölcsek köve

Dr. Voronoff, a fiatalítás varázslója — olvassuk — Bagdadba és Teheránba utazik, mert ezekben a távolkeleti városokban, állítólag, nem ritkaság a száz, százhusz, sőt százharminc éves ember, tehát feltehető, hogy itt már felfedezték a hosszú élet titkát, amelyet mi, nyugatiak, hasztalanul keresünk. Nem tudjuk, közelebb visz-e bennünket Voronoff professzornak ez a „tanulmány-utja“ a titok megfektetéséhez, de azt biztosan tudjuk, hogy sem ez a tanulmány-ut, sem ez a titok ma nem időszerű. Időszerű lehetett a középkorban, amikor az alkimisták a bölcsek kövének rejtélyes előidézésében vélték megtalálni az örök élet titkát, időszerű lehetett még a háboru utáni években is, amikor a bécsi Steinach és a párisi Voronoff egyidőben léptek a nyílóanosság elé fiatalító műtéteikkel, de nem időszerű manapság, amikor az embereknek nem az a vágyuk, hogy meghosszabbítsák életüket, hanem inkább, hogy azt az „arasznyi letet“, amelyet a Teremtés számukra engedélyezett, minél boldogabban töltsék el. Hiszen, nem mondom, mindennél csábítóbb álom még e siralomölgvényben is, minél hosszabb ideig pándorolni és minél hosszabb ideig fiatalon, de ennél csábítóbb álom csak egy van: jól kihasználni az életet, minden örömet, minden szépséget, amit csak adhat, kiélni. Voronoffnak ez a lázas erőfeszítése, hogy megtalálja a hosszú élet titkát, ugyanaz a beteg tünete korunknak, mint a technika örült száguldása, amelynek irama hétférföldes csizmákkal jár az embermüllők életszükségletei előtt. Amikor száz ember közül kilencvenkilenc még közönséges repülőgépen sem ült soha, a technika már rakétagépeken és sztratoszférájakon dolgozik, amikor száz ember közül negyvennek nincs munkája, a technika egyre újabb gépeket alkot, hogy még több ember kezéből vegye ki a kenyeret. Az emberiség bajainak egyik forrása, hogy amíg azelőtt nem láttunk tovább az orrunk hegyénél, most olyan messze nézünk, hogy önmagunkat nem látjuk. Ne a hosszú élet titkát keressék az emberiség orvosai, mert erre ráérünk, hanem azt a sokkal közelebbfele títot, hogy amíg élünk megadatik, mint lehetnének boldogok és elégedettek, — ez a „bölcsek köve“ 1934-ben... (y)

— Kolozsvári hírek. Kosztolányi Dezső, tegnap Kolozsvárt folytatta nagyszerű erdélyi felolvasó körútját. Kosztolányi Dezső, előadása előtt Isac Emil színeszeti felügyelőt, régi ismerősét látogatta meg. Este az iparkamara dísztermében zsúfolt nézőtér ünnepelte Kosztolányit, a ké verseiből adott elő és prózai munkáiból olvasott fel — frenetikus sikerrel. A műsoron Sz. Ferenczy Zsuzsi régi magyar és Kodály-dalokat énekelt nagy tetszéssel kísérve. Előadás után az Ujságíróklubban bankett zárta be a kitűnően sikerült estét. — A kolozsvári elmeorvosok intézetében rövid két hét alatt a második halálosvégű öngyilkosság történt. Tegnap éjszaka három órakor az egyik betegszobában felakasztotta magát dr. Ghebran Gábor, nagyváradi ügyvéd. Mire tették felfedezték, már halott volt. — Tusa Múzeum, Remes-utca 14 szám alatt lakó nő, denaturált szeszrel öngyilkosságot kísérelt meg. A mentők gyomormosással megmentették az életnek. Amikor kiállították, kísérletének okáról megtagadott minden felvilágosítást.

— Öngyilkos kereskedő. Aradról jelentik: Kedden délután az Arad melletti eszalai erdő mögött a Maros egy 55 év körüli, jól öltözött férfi holttestét vetette ki a partra. A halott férfi kezére nagy kődarab volt kötve. A tetemen levő ruhákban talált iratokból kivilágolt, hogy az öngyilkos Musakov Danciu oravicai kereskedővel azonos. A megindult vizsgálat megállapította, hogy a kereskedő a román husvét-ünnepre érkezett Aradon lakó pénzügyi tisztviselő vejéhez. A rendőrség kihallgatta az öngyilkos vejét, aki azt vallotta, hogy apását az utóbbi időben nagyon sok megpróbáltatás érte s ez lehetett végzetes tettének oka is.

A milliomos háza előtt szegény koldus ütötte föl tanyáját. A milliomos minden reggel öt lejt hajított a szegény koldus kalapjába. A koldus némán állt, sohasem köszöntö meg az alamizsnát. A milliomost bosszantotta a dolog. Elhatározta, hogy megbünteti a szemtelen fickót. Pénz helyett nadrággombot dobott az elnyűtt kalapba. A koldus alázatosan megszólalt:

— Adjon Isten ezerennyit!
A milliomos mérgesen ráförmedt:
— Gazember! Amikor pénzt kapsz, nem nyitod ki a szájadat. És amikor nadrággombbal torkollak le, ezerennyit kívánsz nekem?
A koldus szeliden mosolygott.
— Miért haragszol? Mindennap pénzt adsz, annak hiájával tehát nem szűkölködöl. Nadrággombot azonban eddig egyetlen egyszer adtl csak. Abból kívánok neked többet, amiből kevesebb van.

Felháborító orvítámadás Koleszár borossebesi plébános ellen

Ismeretlen támadók éjszaka, ágyában kövekkel akartak agyonverni egy közszereketben álló lelkészt

Arad, április 12

Az aradmegyei Borossebes községben keddről szerdára virradó éjszaka folyamán ismeretlen tettesek felháborító támadást intéztek Koleszár János, római katolikus plébános, a Magyar Párt borossebesi, közbecsülésben álló tagozati elnöke ellen.

Ejféli után 3 órakor a plébános arra ébredt fel, hogy házára valóságos köpergőtűz zúdul.

A ház ablakai percek alatt, izzé-porrá törtek.

A plébános, szerencséjére, kiugrott ágyából és a ház egyik védettebb része felé futott és ott keresett menedéket. Pár perc után ugyanis, a betört ablakon beperülő egyik hatalmas kődarab nekiütődött a falnak a plébános ágya felett és onnan az ágyra zuhant. Ha az orvul megátadott lelkész még pár pillanatig az ágyban marad, agyonüti, vagy súlyosan megsebesíti a kődarab.

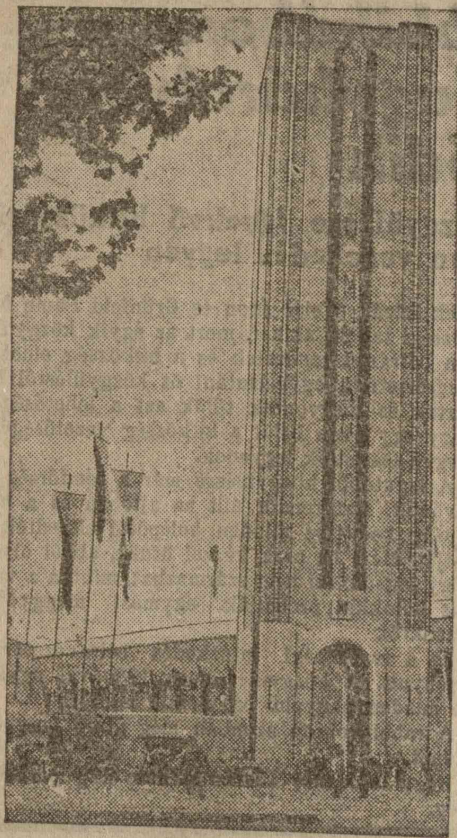
megsebesíti a kődarab.

Az ostrom, természetesen, nagy zajjal, kiáltással és csörömpöléssel járt. Amikor a környező házakból elősiettek a falusiak, a vakmerő merénylők eltűntek az éjszakában. A falu két rendőre és több gazda felkutatták a környéket, de seholy senkit nem találtak. Amikor az üldözők hazatértek és Koleszár lelkész ismét egyedül maradt,

a merénylők újra előlopóztak és megint megkezdtek a kődobálást és csak fél ótkor, tehát kevés megszakítással, másfél órai ostrom után hagyták abba.

Koleszár plébános — aki ellen nem ez volt az első hasonló merénylet az utóbbi időben, — másnap reggel jelentést tett az esetről a csendőrségnek.

Groza János dr., Aradmegye főnöke, azonnal kiutazott a merénylet színhelyére és elrendelte a legerélyesebb vizsgálat bevezetését.

A torinoi stadion bejárata. Itt tartják a futballvilágbajnokság elődöntőinek egy-egyét.

— Az újságírószervezet és a szabadjegyek. Az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Ujságírószervezet elnöki tanácsa az alábbi átiratot intézte a Magyar Párt elnökségéhez: Az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Ujságírószervezet 1934 március 25-én tartott tanácsülésén megdöbbenéssel állapította meg, hogy március 17-én a szenátusban olyan felszólalások hangzottak el a kisebbségi újságíróknak juttatott vasúti szabadjegyek kérdésében, amelyek az Ujságírószervezetet és annak egyes tagjait elvi és erkölcsi kérdésekben egyaránt közelről és kínosan érintik. A Szervezet elnöki tanácsa éppen ezért szükségesnek tartja az alábbiak leszögzését és kifejezett tiltakozásának illetékes helyekre való juttatását: 1. Az elnöki tanács az elhangzott szenátusi felszólalásokkal kapcsolatban elvi tiltakozását jelenti be minden olyan igénylés és törekvés ellen, amely azt célozza, hogy politikai pártok kezébe kerüljenek olyan jogok, amelyek egyedül csak az újságírók országos gazdasági szervezetét,

az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Ujságírószervezetet, illetve ennek elnöki tanácsát illetik meg. 2. Ugyanezekkel a szenátusi felszólalásokkal kapcsolatban az elnöki tanács megdöbbenéssel állapítja meg, hogy az egyik magyarpárti szenátor, ha már egyáltalában hozzászólt a kérdéshez, nem tartotta szükségesnek, hogy megvédje a súlyosan és méltatlanul megvádolt, sőt megrágalmazott kisebbségi újságírószervezetet és annak tagjait, hanem rosszul megfogalmazott felszólalásával még alá látszott támasztani a szervezet és annak tagjai ellen indított igaztalan és súlyos támadást. Az elnöki tanács megbízásából: A vezetőség. Sárkány elnök.

— Megvannak a székeludvarhelyi tolvajok. Székeludvarhelyről jelentik: Székelyhídon már hetek óta tolvajok garázdálkodnak, akiknek mostanig nem tudott nyomára akadni a csendőrség. Szerdán aztán sikerült elfogni a város „szarkáját“ Beregszászi Sándor és Roszlán Nándor legények személyében. A lopások ügyében még folytatja a vizsgálatot a csendőrség.

Az erdélyi fakereskedők felvásárolják a vándor-fások készleteit

Arad, április 12

Régen vajdudó megoldatlan kérdése az erdélyi fakereskedőknek az ugynevezett „vándor“ fakereskedők mindinkább erősödő üzleti vetélkedése.

Ezek a vándor fakereskedők többnyire a hegyi lakosokból kerültek ki, akik tekintettel arra, hogy a kormány nagy kedvezményben részesíti őket, rendkívül előnyös feltételek mellett tudják kitermelni erdőreszeiket és így alacsony áron dobhatják piacra fatermékeiket, a nehéz adókkal sújtott és különböző kiadásokkal megterhelt fakereskedők rovására.

Az erdélyi fakereskedők már régóta mozgalmat kezdtek ennek a visszas helyzetnek megszüntetésére.

A „Comertul Lemnului“ fatermelő részvénytársaság kolozsvári vezérigazgatóságával kezdetek tárgyalásokat, amelyek kedden zárultak le és amint értesülünk, teljes eredménnyel végződtek. A megállapodás értelmében a „Comertul Lemnului“ kötelezi magát arra hogy a vándor fakereskedők összes készletét egy bizonyos egységre felvásárolja.

A tevő keresztülvételének érdekében az országban 7-8 helyen, a vándor fakereskedelelem főpontjain ilyen felvásárló telepet létesítenek. A telepek működése már pár nap múlva meg is kezdődik.

Az
ODOL
fogkrém
közkedveltségének megvan az alapos oka

Hála alkalikus hatásának, az Odol fogkrém neutralizálja a szájsavat, amely a rágás folyamán keletkezik és a szájból maradt ételmaradékokat erjedésbe hozza. Odol fogkrém kiküszöböli a szájsavat és ezáltal megóvja a fogakat a romlástól.

Ha egészséges fogakat akar, használjon naponta háromszor

ODOL
fogkrémet

★ Eljegyzés. Freimann Nusit (Ipp) eljegyezte Engel Zsiga (Szilágyipir). Minden külön értesítés helyett.

— Gyapotházak. Amerikában textil szakemberekből és építészekből álló társaság egy kiállításon bemutatta a jövő házat, amely anyagára nézve új. A jövő házában anyaga ugyanis: gyapot. Nem kizáróan gyapot ugyan, de a falak és tető gyapothból van. A társaság kijelenti, hogy azok a házak, amiket bemutattak, különösen a week-end számára ajánlatosak. Egy-egy ház előállítási ára ezer dollár.

— Súlyos kanyaró-járvány Csikmegyében. Csikszerebről jelentik: Csikmegye különböző falvaiból, sőt Csikszerebről és Gyergyószentmiklósról is igen sok kanyaró-beteg jelentette be a megye egészségügyi hivatalához. A nagy méretű járvánnyal kapcsolatosan minden szükséges intézkedést megtettek az egészségügyi közeg és így remény van arra hogy néhány héten belül elejét tudják venni a további megbetegedéseknek.

— Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyénekkel reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz a bélmozgást csakhamar megélelteti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi és a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József viz gyomorsavas szellemi munkásoknál, neurasténias embereknél és betegeskedő asszonyoknál is rendkívül jótékony hatást fejt ki.

— Rablógyilkosság. Csernovicból jelentik: Borzalmas rablógyilkosság színhelye volt hétfőről keddre virradó éjszaka a Csernovic melletti Dobanc község. Itt lakott Zaharjuk Ilona özvegyasszony, akitől az a hír járta, hogy szerfölött gazdag. Az özvegyet valamilyen ürügyre felköltötték és kicsalták az ajtó elé. Itt két fegyveres banditával találta szembe magát, akik megragadták s visszahurcolva a szobába, követelték, hogy adja elő vagyonát. Az asszony rémülten kiáltott, kezdett, mire egyik bandita hasba lőtte. A lövés halálos volt. Mire a szomszédok a segélykiáltásokra előszaladtak, Zaharjuk Ilona kiszenvedett. A rablókat nem sikerült elfogni.

A nagykarolyi csend

Ez egy egészen különleges csend itt, amely ebben a határszéli városban ráborul az utcákra. Olyan ez a csend, mint az augusztusi fülledt kánikula csendje a vihar előtt. Olyan ez a csend, mint a megriasztott gyermekek csendje, amikor nagyon megijednek valamitől. Nagykunsági községekben van ilyen csend. Letarolt temelők csendje ez, ami ráborul a nagykarolyi utcákra.

Ki tudná megmondani, hogy miért? Ki tudná okát adni ennek a csendességnek? Mert az csak nem ok, hogy kicsi a város. Erdélyben egész sereg sokkal kisebb város van, ahol pezsgés az élet és ha már kávéházra nem telik, legalább az utcán hullámszik a tömeg. Itt? Nyolc óra tájban úgy elnéptelenedik az utca, hogy szinte megnyugtató, amikor az idegen minden második sarkon találkozik a posztoló rendőrrel. A mellékutcákon még a világitás is kialszik. Tíz órakor már olyan éjszaka van, mint — mondjuk — Kisbácsonban.

A Viktória klubban és a Román Király kávéházban még találkozhatunk az élet némi jelével. Bár a vendéglős panaszolódik. Nagy a rezsi, kevés a forgalom. A többi vendéglős még üresebben állanak. Szombat este az egyetlen, amikor ugyanahogy megelégnék Nagykaroly. És vasárnap. Ha a sportpályán a nagykarolyi csapat győz, akkor este is van egy kis forgalom. Előfordul, hogy tizenkettőig is fenn vannak az emberek. Másnap aztán a katzenjammeres hétfői hangulatban annál korábban fekszenek le.

Ez egy szolid város. Szolid, mert senkinek sincs pénze. Akinek van, az nem mutatja. Az fekszik le a leghamarabb. Nehogy azt gondolják róla, hogy neki van.

Pedig mennyi szép nő van itt. És mennyi jólöltözött férfi.

Csak éppen úgy szokták meg, hogy korán fekszenek és az utcán keveset mutatkoznak. Unalmas is lehet a hosszú és kiellen nagykarolyi korzón fel és alá flanégézni. Leülni meg nem lehet sehova.

Télen a hideg, ősszel és tavasszal a sár, nyáron a por az otthonmarasztó.

Az egész várost pedig úgy megfekszi a csend, mint a gyöngye gyomrot a zsiros eledel. Az embernek kedve volna este tizkor hangosan elkurjantani magát, hogy meggyőződjék arról: nem egy elátkozott városban van és a leeresztett redőnyű ablakok mögött élet van, emberek, élők vannak.

De kurjantani Nagykarolyban?

Én csak csendesen elköhintettem magam és a rendőr rögtön rámszólt, hogy ne háborgassam az alvók éjszakai nyugalalmát. Megnéztem az órát.

Tíz óra múlt két perccel.

Nagykarolyban nemcsak rendnek, hanem csendnek is muszáj lenni.

A Nagykarolyi Nőegylet

Valamikor, amikor még Nagykaroly megyeszékhely volt és a Károlyi grófok tartották a város presztízst, a Nagykarolyi Nőegylet szegényházat tartott fenn. Ebben az időben Nagykarolyban nem volt szegény ember, legalább is nem volt ellátatlan szegény ember.

Később a viszonyok leromlottak. Nagykaroly másodrendű kis vidéki várossá degradálódott, a nőegyleti szegényház is megszűnt.

De megmaradt a Nőegylet.

Megmaradt és ma is lelkesen dolgozik a szegényügy terén. Ruhát, ennivalót, segílyt oszt szét a Nagykarolyi Nőegylet, amely a legjelentősebb jótékony intézménye ennek a városnak.

A Nőegylet vezetőségében özvegy Kleiner Dezsőné, dr. Láng Zoltánné, özvegy Rökk Béláné, dr. Tóth Ernőné és dr. Schusterits Béláné foglalnak helyet és az ő áldozatkész munkásságuk eredménye, hogy Nagykarolyban egy sereg szegény, legyen bármilyen a nemzetisége, vagy vallása, kap egy darab kenyeret, kap egy-egy ruhadarabot.

Egy kis izelítő a sváb agitációból

Miért iratják a magyar gyerekeket a német iskolákba?

Nagykaroly és vidéke főfészke a sváb mozgalomnak. A sváb agitáció — enyhe, színtelen, mögötti kormánytámogatással — itt a legerősebb és minden képzeletet felülmúl. Persze, a hatóságok ezt szívesen elősegítik, mert ezzel is gyöngítene a többségben élő magyarság egységén. Azt már a múlt „Lássukban” megírtuk, hogy a római katolikus vallású magyarokat egész egyszerűen sváboknak könyvelte el a városi tisztviselő, abban a statisztikában, amelyet a közegészségügyi állapotokról állított össze és küldött fel a minisztériumba. A római katolikusok svábok, a zsidók zsidók, csak a reformátusok magyarok, — mondta a jeles népszámláló és ilyen módon kimutatta, hogy alig háromézer magyar él Nagykarolyban.

Nyilván ez a népszámlálási megbízhatóság indította arra a tanügyi hatóságokat, hogy a Károlytól néhány kilométernyire fekvő Nagymajtény községben, a római katolikus felekezeti iskolában felállította a német tagozatot is. Bár Nagymajtényban hirmondónak van csak néhány sváb, a lakosság túlnyomó része magyar és a többi román telepes, ennek ellenére a német tagozatnak egész sereg növendéke van. A növendékek ugyan egy szót sem tudnak németül, a szüleik sem, de mégis átíratják a gyerekeket a magyar tagozatból a németbe. Mi ennek az oka?

Az oka egyszerű: a sváb agitáció kitűnően dolgozott. Elhíresztelte, hogy a német tagozatban nem-

csak, hogy nem kell egyetlen lej tandíjat sem fizetni, de minden gyermeknek ingyen adják a könyveket és írószerszámokat is.

Szegény földműves szülőknek nagy szó ez a pár száz lej is, amelyet ily módon megtakaríthatnak. Ilyen módon azután nagyon sokan beugrottak a hitlerista pénztámogatás kiérdemlése érdekében különös buzgalommal dolgozó sváb agitátoroknak és gyermekeiket — bár azok magyar anyanyelvűek és magyar nemzetiségűek — a német iskolába járatják.

Ez azonban csak egy szemléltető példája annak a mérhetetlen sváb agitációnak, amely ezen a környéken lelkiismereti furdalás nélkül, senkitől sem akadályozva, a horogkereszt és az elnémetesítés jegyében dolgozik.

Távírai

Belügyminisztérium Bukarest

Nagykaroly új időközi bizottságából, nyilván feledékenységéből, ki méltóztatott hagyni a magyarságot stopp Vajjon miért? stopp Minden bizalmunk megvan dr. Darabanth Miklós polgármester urban de végeredményben egy ilyen tulnyomóan magyar lakta városban illene képpiseletet adni a magyarságnak is stopp A héttagú bizottságból öt tagot neveztek ki stopp Mind románok stopp Allítólag a megmaradt két helyre magyarok kerülnek stopp Legalábbis a magyarok remélik stopp Mert arról is pletykálnak hogy a két hely a sváboknak van fenntartva stopp Nem merjük elhinni stopp A svábok hiszik stopp Miniszter ur miért nem nevezi már ki a két tagot? stopp Nem licitáció ez stopp Két hely kiadó stopp Svábok vagy magyarok, ki ad több lojalitást érte? stopp Tisztelettel

NAGYKÁROLYI POLGÁROK,
kik szeretnék saját ügyeik intézésében részt venni

Ragályos a rabbiháború — Szatmár után Nagykarolyban kezdődik

Rendőrök szedik el a botot a közgyűlésre igénykő hitközségi tagoktól, nehogy odabenn verekezés legyen

Szatmáron évekig tartott a hitközségi háború, mert a nagykarolyi Teitelbaum Joel főrabbit az egyik csoport nem akarta, a másik csoport akarta. A szatmári hitközségi harc, — mint ismeretes, — a konzervatív csoport győzelmével végződött. Teitelbaum Joel főrabbi otthagyta Nagykarolyt és elfoglalta a szatmári állását, hiveinek örömmujongása közepette.

A nagykarolyiak rabbi nélkül maradtak. Most ők kezdik el a háboruszkodást. Az egyik nagykarolyi csoport ugyanis szeretné fenntartani a nagykarolyi hitközségben a konzervatív Teitelbaum főrabbi befolyását azzal, hogy Teitelbaum vejét kívánja nagykarolyi főrabbinak választatni.

A másik csoport viszont nem kér a Teitelbaum dinasztiából és azért harcol, hogy a megüresedett papi székre Brach Salamon egykori nagykarolyi, jelenleg kassai rabbi hívják meg.

A két párt harcol egymással. A harc első áldozatai: Kaszovitz Sámuel, Glattstein József,

Elek Lázár, Weisz Áron és Grünfeld Samu hitközségi tagok, akiket, mert az egyik közgyűlésen botrányt rendeztek és a hitközség elnökét megsértették, egymásután öt közgyűlésről kizárták és megvonták tőlük azt a lehetőséget, hogy egy éven belül a hitközség vezetőségébe megválaszthatók legyenek.

A legutóbbi közgyűlésre már a rendőrség is kivonult. Hat rendőr állt az ajtóban és a biztonság kedvéért minden belépőtől elszedték a botját. Mert ha csak kézzel ütnek, abból olyan nagy jogsérelem nem származhat, mintha a vas kos botokkal próbálják egymást meggyőzni igazukról.

Ez a rendőrségi intézkedés célravezetőnek bizonyult. A közgyűlés nagy lármával ugyan, de minden nagyobb baj nélkül lefolyt.

A rabbi-fronton azonban még nincs fegyverszünet.

Hogy is lenne? Hiszen a harc alig párhetes meg.

Nagykarolyban történt...

(Egy átutazó naplójából)

A nagykarolyi bankigazgatókat tíz nappal ezelőtt a rendőrségre idézték. Mit tagadjuk, egy kicsit szorongó szívvel mentek fel. Manapság mit lehet tudni? Általános megnyugvársra a rendőrségen csak a pénzintézetek nyári munkaidejéről szóló miniszteri rendelet átvétele végett hívták őket. Másról az illet írásban kikézbessitik...

Pofozkodás volt Nagykarolyban. Pontosan a főutca közepén. A pofont Klein Henrik adta és Grosz Sándor nagyváradi varrógépigényűk kapta. Klein a Singer-varrógépigényű volt és súlyos dolgokkal vádolja a vállalatot. Az elmégesedett harc egyik zajos közjátéka volt ez a pofon.

A nagykarolyi mozi három pályázó közül Moldován Demeter kapta 62.500 lejese bérleti összegért. Az árlejtést megfellebbezték. A mozi Károlyban eddig

házi kezelésben volt, de a hozzá nem értés miatt ez a házi kezelés súlyos ráfizetést jelentett a városnak.

A egyik nagykarolyi hetilap megszavaztatta olvasóit. A szavazat arról folyt, hogy van-e joga a férfinak táncközben átkérni a nőt? Az ötlet a Curenulé, azaz a különbséggel, hogy az nem ilyen „szelid” ügyben rendeztet népszavazást olvasóival.

Április 1-ig, ebben az évben 70 születést, 45 halálozást és 26 házasságkötést jelentettek be a nagykarolyi anyakönyvi hivatalban.

Nem rossz! Az egyik károlyi lap szerint a différiának egyik enyhe válfaja: az ugynevezett villám différia terjedt el Nagykarolyban. Gyorsan jön és gyorsan mulik ez a betegség és az orvosok szerint a járványt főleg a csókolózás terjeszti.

Mese a benzinkuttról

A nagykarolyi benzinkut a piac mellett vala.

Jó messzire a várostól. A vidéki forgalmat nagyrésztben az autóbuszok bonyolítják le.

Az autóbuszok megállóhelye eddig a főtér volt.

A főtéren azonban tavasszal nagy a por.

Öntözni és olajozni kellene.

Ez azonban senkinek sem jut eszébe.

De mert a poron segíteni kell, a magisztrátus elrendelte, hogy az autóbuszok megállóhelye ezentul a benzinkut mellett legyen. A benzinkut — mint fentebb mondatott — a piac mellett vala. Jó messzire a várostól.

A főtéren ettől a rendeletről semmivel sem lesz kisebb a por.

Viszont az utasoknak csomagokkal és kosarakkal a piac mellé kell kizarandokolni.

Most már minden rendben van.

Itt a színház!

Szabadkai József szatmári színigazgató, hat és fél hónapos szatmári színiévadja után, csütörtökön kezd meg nagykarolyi előadásait. A kitűnő társulatot nagy érdeklődéssel várják a károlyiak. A társulat tagjai közül Trillap Ilonka, Ruttkay Mária, Csengery Ica, Bányai Rózi, Papp Ella, M. Palucz Vilma, Ágotai Hédi, Groza Ilu, Csermák Lajos, Fratta Géza, Mihályi Károly, Szabados Árpád, Csóka József, Fülöp Sándor, Lantos Béla, Salgó Jenő és Schreiber Alajos karmester igazán megérdemlik a nagykarolyiak előlegezett szeretetét. A színházi idényt Bus Fekete László: Több mint szerelem, című vígjátékával kezdik meg. A darabot Szatmáron a téli hónapok alatt tizenöt-ször játszották telt házak előtt.

Friss vizet tessék!

Hatalmas, kerekeken gördülő hordó döcög végig a városon.

— Friss vizet tessék! — kiabál a hordó mellé állított ember.

Kannákkal, vedrekkel jönnek a károlyi házakból és veszik a friss vizet. Egy kanna viz két lej.

Ez itt nagykarolyi különlegesség.

Nagykarolyban nincs víz. Ami van, az íhatatlan. Gencsről hozzák a vizet. Két lej egy kanna. A gencsiek kenyeret keresnek a jó vizből.

A károlyiak pedig sóvárogva vágnak egy artézi-kut után.

Nagykarolyi piac

Buza 325—330, napraforgó 315—320, tengeri 200—210, rozs 180—190, búkköny 180—190 lej métermázsánként.

Árak Érmihályfalván: Buza 325—330, rozs 180—200, tengeri 150—170, krumpli 80—100, napraforgómag 300—350, búkköny 170—200, lóheremag egy kg. 35, lucernamag egy kg. 30 lej.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Az új bélyegilletékek

Mennyi okmánybélyeg kell a nyugtáknak, marhalevelekre és közjegyzői okiratokra?

Bukarest, április 12.

A bélyegilletéket módosító új törvény, amely a napokban jelent meg a hivatalos lapban, nem csupán a hivatalos kérvények bélyegilletékét szállította le április elsején hatállyal az addigi 11 lejről 8-ra, hanem számos más bélyegilletéket is. A többi közérdekűbb illeték-csökkentést az alábbiakban ismertetjük:

Telekkönyvi bejegyzés, betáblázás, átírás, törlés stb. 1000 lej értékig 8 lej, 1001 lejtől feljebb 66 lej.

Nyugta és elismervény, kereskedelmi számlakivonat, meghatalmazás — 100-tól 10.000 lejig 3 lej, 10.000 lejtől 50.000 lejig 7 lej, 50 ezer lejtől feljebb 14 lej, 100 ezer lejtől tovább 100 lejenként 2 lej.

A részvénytársaságoknak másolatok könyvből kell kiadni a nyugtákat s átvételi és fizetési elismervényeket s a másolatokon fel kell tüntetniük annak a nevét és lakhelyét, akinek a nyugtát, vagy elismervényt kiadták, valamint a nyugta értékét is.

A marhalevelekre kisállatoknál 2, nagyállatoknál 5 lej okmánybélyeg szükséges ezután.

Bírósági ügyeknél, ha nincs szó pénzüsszeg követeléséről, hanem például végrehajtás foganatosításáról, kényszerjegyzékek megsemmisítéséről s hasonlókról, a

beadvány bélyegilletéke, ha járásbíróshoz szol 60 lej, törvényszékhez 200, táblához pedig 300 lej.

Okiratok hitelesítésének, hiteles okiratok közjegyző által való összeállításának, vagy a főjegyző által való megerősítésüknek a bélyegilletéke 25 lej. Közjegyzőnél aláírás-hitelesítés, hitelességi igazolás, mindenféle okirat-fordítás, ugyancsak az ügyvédi meghatalmazás igazolása — 12 lej, még akkor is, ha az okiratot több példányban állítják ki. Hiteles okiratok másolatának, vagy kivonatának bírósági rendeletre való kiadása iránti kérvények — 20 lej.

Adóügyi fellebbezés bélyegilletéke a törvényszéknél 50 lej, a táblánál 100 lej.

Lak- és más bérleti szerződések, valamint közmunkavállalási szerződések után az összeg 1,20 százaléka fizetendő illeték gyanánt.

Ezek az új bélyegilletékek a hétköznapi ügyletekre vonatkozólag. A törvény egész módosítását helyszüke miatt nem közölhetjük, de a többi rendelkezés különben is elsősorban a jogászokat és azokat érdekli, akik amugyis tüzetesen áttanulmányozzák az összes módosító törvényeket. A fentebbiekben csak a közérdekű új bélyegilletékeket ismertetjük.

Kedvező hírek a romániai mezőgazdák részére

Eredménnyel kecsegtetnek az osztrák tárgyalások, kedvező megállapodás Csehszlovákiával

Arad, április 12

Részletesen foglalkoztunk azzal a súlyos természetű konfliktussal, amely Románia és Ausztria között keletkezett a román állatkivitelnek Ausztria részéről történt megnehezítése miatt. Románia határozott formában adta meg a választ az osztrák kormánynak, állatellenesítésünkre nézve súlyos jelentőséggel bíró megszorító rendelkezéseire: a legerélyesebb retorziókat léptették életbe. — Mint előrelátható volt, a vámháboruszkodás Ausztriát érintette érzékenyebben, mivel az osztrák ipar romániai piaca az utóbbi időkben igen felvételképesnek mutatkozott és az osztrák ipari termékek jelentősen megnövekedett mennyiségben kerültek nálunk forgalomba. Éppen ezért, még annakidején, amikor már szó volt arról, hogy az osztrák kormány álláspontja, amelyet a romániai mezőgazdasággal, elsősorban pedig az állattenyésztő exporttal szemben foglalt el, konfliktusra vezethet a két állam között, tehát még annakidején az osztrák külkereskedelmi irányítói arra az álláspontra helyezkedtek, hogy Romániával nem szabad újat huzni, mert hiszen, az osztrák külkereskedelmi mérleg Romániával szemben mind erősebben aktívnak mutatkozott az utóbbi időkben. Így érthető volt, hogy az, aki Ausztria külkereskedelmi érdekeit tartotta szem előtt, ellene volt a román-osztrák viszony kiélezésének. Am Ausztriában nem az elsőrendű gazdasági érdekek diktálják a gazdaságpolitikát. Itt jelenleg az osztrák mezőgazdák érdekei mindenek előtt valók, mert hiszen a jelenlegi rendszer a paraszti tömegek erőszakos szervezeteire támaszkodik. Így, a külkereskedelmi hivatal minden jószándéka hiábavalónak bizonyult: a konfliktus elkerülhetetlenül kirobbant, mivel a jelenlegi kormány a sérelmezett gesztussal is, az osztrák mezőgazdasági érdekeket akarta szolgálni.

De alig, hogy kitört a vámháboruskodás, kiderült, hogy az osztrák kormány számára éppenséggel nem kifizetődő valami a hazai mezőgazdaság ilyen módon való „támogatása”. Éppen ezért, Ausztria volt a kezdeményező fél, amikor a „félreértések elsimítása” céljából megbeszélésekre tett ajánlatot a romániai állatkivitel illetékes köreinek.

A tárgyalások meg is indultak, jelenleg is folyamatban vannak és az eddigi eredmények a helyzetnek

Romániára nézve igen kedvező kialakulását ígéri. Az osztrák illetékesek úgy látszik, meggyőződtek arról, hogy külkereskedelm és általában nemzetgazdaság tekintetében, nem lehet ugyanolyan eszközökkel dolgozni, mint a napi politika terén,

Értesülésünk szerint, a Bécsben folyó tárgyalások minden reményre feljogosítanak abban az irányban, hogy a romániai állatkivitel érdekeit a jövőben nem éri majd sérelem Ausztria részéről. A osztrák kormány belátta, hogy Romániával a legszorosabb gazdasági kapcsolatokat kell fenntartani, mert így diktálja ezt az ország gazdasági életének eminens érdeke.

A bécsi tárgyalások azt mutatják, hogy hiába a politikai mételey minden fertőző hatása: a gazdasági érdekek áttörnek a mesterséges akadályokat és az egészséges gazdasági kapcsolatok eltorlaszolt folyamata utat tör magának.

Az Ausztriába irányuló román állatexport kérdésének rendezése egyébként a most folyamatban levő tárgyalások során, úgy látszik, sokkal kedvezőbben intéződik, semmint várható volt, — így informáltak minket mértékadó helyen. Mert valószínűleg, nemcsak a most kirobbant konfliktus előtti, egyébként ekkor már bizonyos kínos korlátok közé szorított kapcsolatot sikerül helyreállítani,

de minden remény megvan arra, hogy az Ausztria felé gravitáló román állatkivitel elől minden mesterséges akadályt eltávolítanak: a román állattenyésztők szabadon, minden felesleges megnehezítés nélkül, kerülő utak és közvetítők igénybevétele nélkül vihetik ki ezentúl árujukat az ausztriai piacra.

Amennyiben ezt sikerülne valóban ilyenformán megvalósítani, akkor a román mezőgazdaság, helyesebben az exporttal kapcsolatos állattenyésztés hatalmas összegű bevétel többletét jut. Azt pedig mondani sem kell, hiszen természetes, hogy ez a bevétel többlet jótékony hatással lenne az egész mezőgazdaságra.

Itt említjük meg, hogy a román állatkivitel örömdetes kötés perktuálása előtt áll.

Csehszlovákkal kötöttünk igen előnyös megállapodást jelentős mennyiségű élő állat-szállítmány kivitelére.

A megállapodás most áll perktuálási előtt.

FIATAL ÉS MINDIG ÖRÜL AZ ÉLETNEK

Testi bántalmak sohasem kedvtelenítik. Önek is elárulja kis titkát: Pyramidon az állandó kísérője! Fejfájás és menstruációs bántalmak ellen nem létezik jobb. De a Bayer-keresztrel ellátott eredeti Pyramidon kell hogy legyen.

Pyramidon

A közzgazdaság hirei

INGYENES MEHÉSZETI TANFOLYAM KOLÓZSVÁRON

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület a szakismeretek terjesztése céljából 1934. évi május hó 24-től június hó 2-ig méhészeti tanfolyamot rendez Kolozsváron, az egyesület házsongárdi telephelyén. A tanfolyamon részt vehetnek a méhészet iránt érdeklődő férfiak és nők, fiúk és leányok egyaránt. A tanfolyamon naponta délután 4-6-ig tartatnak elméleti és gyakorlati előadások, amelyeknek hallgatásáról az egyesület a résztvevőknek bizonyítványt ad. A tanfolyam ingyenes, csupán 100 lej beírási díj fizetendő. Jelentkezéseket május hó 10-ig elfogad az Erdélyrészi Méhész Egyesület titkári hivatala, Cluj, Str. Andrei Muresan 10. szám. A tanfolyam csak az esetben fog megtartatni, ha legalább 20 hallgató jelentkezik.

CSEHSZLOVAKIA LESZALLITOTTA A VAJ ÉS ZSIR VÁMJÁT

(Prága) Csehszlovákiában a nyers sertézsír vámjája április 10-től kezdődően is 150 csehszlovákiai koronában változatlan

marad. Ezzel szemben az olvasztott zsír vámját az eddigi 500 csehszlovákiai koronáról 200-ra szállítják le, mivel a márciusi átlagár túllépte az 1000 csehszlovákiai koronát. A vaj átlagára márciusban 1900 csehszlovákiai koronáról 2020 csehszlovákiai koronára emelkedett s ezért a vaj vámját 420 csehszlovákiai koronára szállítják le, vagyis a csehszlovákiai—lengyel kereskedelmi szerződésben megállapított szerződéses vámról. Egyébként márciusban 630 csehszlovákiai lett volna a vaj vámjája.

NŐI FELSORUHA SZABÁSZATI TANFOLYAM KOLÓZSVÁRON

Az Erdélyi Gazdasági Egyet a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara erkölcsi támogatása mellett falusi és városi intelligens asszonyok és leányok részére női felsőruha szabásművelési tanfolyamot rendez Kolozsvárt, Goltsh Edít volt iparkolai tanárnő vezetése alatt. A tanfolyam kezdete: április hó 24-én, tartama hat hét, részvételi díja személyenként 800 lej. Jelentkezéseket április hó 21-ig elfogad az Erdélyi Gazdasági Egyet titkári hivatala, Cluj-Kolozsvár, Str. Andrei Muresan 10.

VILÁGPOLITIKA

Adatok Németország anyagi és erkölcsi válságához

Berlin, április 12.

A nemzetiszocialista Angriff legutóbbi számában a legnagyobb nyíltsággal írja meg, hogy Németország az államcsőd küszöbén áll és az államkincstár fizetési képessége ma már befejezett ténynek tekinthető: „Ebben a pillanatban már nem arról van szó, milyen programot kívánunk megvalósítani, hanem arról, hogy a világhatalom hűvei között Németország egész egyszerűen kényszerhelyzetben van s ha árukészletét nem tudja elhelyezni külföldi piacokon, akkor adósságait sem tudja törleszteni. Schacht dr., a birodalmi bank elnökének Amerika és Anglia képviselőjével való tárgyalásain felismerjük a való helyzetet és ennek kínos következményei máris jelentkeznek. Adósságunk s akarunk ellenére kerültünk olyan helyzetbe, hogy kötelezettségeinknek nem tudunk többé eleget tenni”.

A német birodalom pénzügyi válságával egyébként az angol sajtó is a legnagyobb részletességgel foglalkozik. A London Gazette, az angol hivatalos lap kimutatóst közöl, amely szerint március 22. és 26-ika között, tehát négy nap alatt 52 millió márká értékű aranyat vittek ki Németországból Londonba.

A londoni Cityben számolnak azzal, hogy Németország aranykészlete a közeljövőben kimerül s a birodalom egy hónapra belüli kénytelen lesz feladni az aranystandardot.

Nem marad más hátra, minthogy életbe léptessék az ellenőrző inflációt, amire a Reuter-ügynökség szerint már most is hajlik a német kormány.

HATSZÁZ EVANGÉLIKUS LELKÉSZ BEADVÁNYA A PÁPÁHOZ

A német kulturháború szenzációként ható fejleményekkel járt. Az United Press jelentése szerint a német evangélikus egyház hatszáz lelkésze írásbeli beadvánnyal fordult a pápához és felvételét kérte a katolikus egyházba. A beadványt Karl Thieme, az ismert német teológus és a Vatikán levéltársa előzte meg. Thieme felvetette a kérdést, hogy nem érkezett-e el már az ideje annak, hogy a Luther idejéből származó dogmatikus különbségeket vizsgálata tárgyává tegyék s mivel nincsenek érhatalmatlan nehézségek, megszüntessék azokat. A beadványban, melyet hatszáz evangélikus lelkész irt alá, kifejezést adnak ama reményüknek, hogy a dogmatikus kérdésekben megindulhat az eszmecsere az evangélikus és a katolikus egyház között, annál is inkább, mert a Vatikán és Thieme lelkész között hat hónap óta folyik a levelezés ezekről a kérdésekről.

UJABB RÉSZLETEK A PÁPA BESZÉDERŐL

Az Osservatore Romano vezetőhelyen közli a pápa beszédét, amelyet egy német katolikus ifjúsági egyesület tagjaihoz intézett. — Naponta kapok Németországból kedvezőtlen híreket — mondotta a pápa — a katolikus fiatal emberek olyan tanúságot tesznek bátorságukról és hitükről, ami a mártírokra emlékeztet. Elmondotta aztán a pápa, hogy a lehetőség szerint segítségre kell lenni, de nem képes minden igazságtalanságot megakadályozni, mert míg a német felelős tényezők hajlandók a tárgyalásokra, addig más felelőtlen hatalmak állandóan támadják azt, ami a pápának szent. Nem a hamis kereszténység elleni küzdelemről van most szó, hanem a pogányság elleni harcról.

Az Avenire d'Italia című olasz katolikus lap a pápa beszédéhez hozzáfűzi a német konkordátum egyoldalú megszegésének egész sorozatát, megállapítva, hogy a német katolikus ifjúság vallásos érzését állandóan sértik és gyalázzák.

ALFRED ROSENBERG RENDKÍVÜLI BÍRÓSÁGGAL FENTÉGETI MEG A KATOLIKUS PÜSPÖKÖKET

A Völkischer Beobachterben Alfred Rosenberg vezető helyen intéz vehemens támadást a német katolikus egyház méltó-

Megkezdődött a készülődés a közigazgatási választásokra

Tatarescu miniszterelnök együttműködésre kéri fel az ellenzéki pártokat, de a szociáldemokraták máris a külön listákkal való fellépést határozták el

Bukarest, április 12.

Amint emlékeztetés, a szombat délelőtti minisztertanács a kormány elhatározta, hogy rövidesen lefolytatja a közigazgatási, azaz a községi és megyei választásokat. A minisztertanács után Tatarescu miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány nem akar politikai jellegű adni ezeknek a választásoknak, ellenkezőleg, mindent elkövet, hogy teljesen politikamentesek legyenek. Evégből a megyefőnökök és megyei pártvezetők utasítást kapnak, hogy a jelölő-listákat kizárólag a helyi érdekek tekintetbe vételével állítsák össze, mégpedig egyetértésben a többi politikai pártokkal és szakmai érdekképviseletekkel. A kormány ugynevezett közös listákat óhajt, melyek a lehető legtárgyalosabb formában szerepeljenek a helyi önkormányzat és gazdálkodás szempontjából legmegfelelőbb elemek.

Beavatott körülből eredő értesülés szerint a kormány máris megteszi az előkészületeket ebben az irányban. Tatarescu miniszterelnök még ezen a héten felkeresi az ellenzéki pártvezetők-

ket s felkéri őket vegyenek részt a közös listák összeállításában, illetőleg szintén utasítsák erre megyei és városi szervezeteket.

Az a kérdés ezek után, milyen eredményre lesz a miniszterelnök eme újabb akciójának. Az eddigi tapasztalatokból ítélve felös, hogy a megyefőnökök a helyi liberális szervezetek nyomása alatt nem lesznek képesek megvalósítani a kormány szándékát s hogy az ellenzéki pártok sem lesznek hajlandók teljes színtességgel közreműködni a községi választások politikától való mentesítésében. Egyelőre nem sok remény van arra, hogy a kormánynak ez a törekvése nagyobb sikerrel járjon, mint a januári politikai fegyverszünet kísérlete.

Ebből a szempontból jellemző, hogy a szociáldemokrata párt központi vezetősége máris körlevelet intézett a helyi szervezetekhez s azokat arra utasítja, hogy lássanak hozzá a községi választásokra való előkészületekhez, mégpedig külön, saját, önálló listák összeállításával. A szociáldemokrácia tehát eleve elhárítja a közös listák tervét.

A sikkasztások kiirtását, a köztisztviselők létszám csökkentését és a közvetett adók számottevő felemelését követeli a külföldi szakértők jelentése

Bukarest, április 12.

Az állam külföldi hitelezőinek nemrégiben ittjárt szakértői Párisban előterjesztett jelentésükben — amint lassanként ismeretessé válik — számos intézkedést javasolnak a román pénzügyek rendbehozására, így elsősorban a sikkasztások kiküszöbölését és a közvetett adók emelését.

A szakértői jelentés belátja, hogy nem lehet szó a köztisztviselők fizetések további leszállításáról, hiszen ezeket 1929. óta nem kevesebb, mint 40 százalékkal csökkentették, holott akkoriban is szűkösek voltak. Ezzel szemben nem marad más hátra, mint a köztisztviselők számának csökkentése. Ezzel kapcsolatosan a jelentés hivatkozik Slavescu pénzügyminiszternek arra a bejelentésére, miszerint igyekszik megszüntetni a szükségtelen állásokat.

Ami a fogyasztási adókat illeti, a szakértők javasolják a szeszadónak 100 fokos literenként 30—40 lejjel való felemelését, valamint a termelés és visszaélések szigorúbb ellenőrzését. Amíg ugyanis 1927-ben a szeszadó 1.800 milliót jövedelmezett az államnak, 1931-ben csak 272.763 lejt a mult esztendőben pedig 656 ezer lejt, alig többet, mint egy félmilliót. A sör fogyasztási adóját is igen alacsonynak találják. A szakértők szerint a szesz és italok fokozottabb megadóztatása révén az állam bevételeit számottevő mértékben gyarapítani lehetne.

A forgalmi adót is keveslik a szakértők, a hagyatéki illetékekre vonatkozólag pedig szintén szigorúbb ellenőrzést követelnek, mint amilyen a jelenlegi. Ugyanigy kívánatosnak tartják a cukor fogyasztási adójának 2 lejjel való felemelését is, mert csak ilyen módon lehet újabb jövedelmi forrásokat teremteni s kiirántani az államot a pénzügyi kátyúból.

A petroleumra kivetett adók beszedésének az ellenőrzését is rendkívül fogyasztóknak és hatástalannak tartják a szakértők, akik jelentésük további részében javasolják a vámok felemelését is, különösen a nyersanyagok és félgyártmányok behozatalát illetőleg. A vámszedés tekintetében is sokkal szigorúbb ellenőrzést látnak szükségesnek.

Mindent összefoglalva, a szakértők jelentése az ország pénzügyi helyzetének orvoslását mindenekelőtt a visszaélések és sikkasztások kiirtásától s a köztisztviselők létszám csökkentésétől reméli, ami általában helyénvaló is. Viszont a közvetett adók emelésének követelése igen otromba és hibás dolog, hiszen csak drágítja az életet s más oldalon az állami bevételek újabb összezsugorodásához vezet.

LEGUJABB

UJBÓL BOMBÁZNAK AZ OSZTRÁK HITLERISTÁK

Az osztrák náciok néhány hónapi szünetelés után ismét munkába álltak. Az elmúlt éjjel Bécs három legnagyobb templomában, a Szent István- és Szent Péter-dómban, valamint a Michaeler-templomban bádogdobozba helyezett bomba robbant, megrongálva a falakat.

VISZIK INSULT HAZAFELÉ...

Istanbuli jelentés szerint a szélhámós Insull bankárt, csütörtökön Szmírnába szállítják és onnan az Exilona gőzösön utnak indítják Newyorkba.

HIVATALBA LÉPETT HÓRY HELYETTES MAGYAR KÜLÜGYMINISZTER

Hóry András volt kvirináli magyar követ, akit Kánya külügyminiszter állandó helyettesévé neveztek ki, szerdán átvette hivatalát Budapesten. Hóry 1883-ban született Kolozsváron, 1921—22-ben a bukaresti magyar követség első osztályos tanácsosa volt, 1924-ben belgrádi, 1927-ben pedig római követté nevezték ki.

MEGHALT AZ ÖNGYILKOS PESTI BUTORGYÁROS

Fodor, az öngyilkos budapesti butorgyáros szerdán délután 2 órakor a Rókus kórházban meghalt.

GARAMI UJ PÖRE

A budapesti törvényszék Méhes-tanácsa szerdán tárgyalta újból Garami Ernő nemzetgyalázási pörét, amelyben a törvényszék és tábla már elítélte távollétében a magyar szocialista vezért. Garami most azzal védekezett, hogy neki semmi köze ahhoz az egyik pozsonyi lapban megjelent nyilatkozathoz, amely miatt perbefogták. A törvényszék elrendelte az illető pozsonyi lap szerkesztőjének, Voigt Györgynek a diplomáciai uton való kihallgatását.

Felcsik iparosai

erőteljes harcot indítottak a kontárok ellen

Csikszeredáról jelentik: Csikmegye szépen fejlett és meglehetősen jó anyagi viszonyok között élő kisiparosai között elképesztő összeomlást idézett elő a fejenkénti és minden alapos számítás nélkülöz adópolitika. Az a rendszer, mely hallatlan összegeket igyekezett kicsikarni abból az iparosból, akinek a munkája s ezzel kapcsolatosan a jövedelme is napról-napra csökkent. A végnélküli tiltakozások és kétségbeesések nem segítettek. Hiába magyarázták a pénzügynek, hogy frült tempójával minden adófizető alanytönkre tesz. Nem használt semmit. A pénzügynek emberei mentek a maguk útján. Ez az ut pedig oda vezetett, hogy a kisiparosok tömegesen adták vissza iparengedélyeiket. Ennek a folyamatnak természetes következménye lett, hogy az egész megye területén hihetetlen mértékben elszaporodtak az iparengedély nélkül dolgozó jölképzett kontárok. Hiába minden hatósági intézkedés, az iparengedéllyel dolgozó s így még mindig elbírhatóan terheket viselő kisiparosság nem tudja leküzdeni az egyre nagyobb veszedelmet jelentő kontárságot. A rendszertelen adóztatás következtében önhájjukon kívül kontármunkára kényszerített hajdani kisiparosok száma úgy elszaporodott, hogy egyedül Csikszentdomokos községből 62 iparengedély nélkül dolgozó egyént jelentettek föl. Ugyanez a helyzet a többi községekben is úgy, hogy rövidesen mindenhol iparengedély nélküli kontárok fogják betölteni a hajdani tekintélyes iparosok helyeit. Idevezetett a pénzügy fekézhetetlen és minden józan előrelátást nélkülöző adópolitikája.

Meg kell javítani a gyimesvölgyi vasuti összeköttetést

(Csikszereda) Számtalanszor megirtuk már, hogy nincs az országban még egy olyan hihetetlenül rossz vasuti összeköttetés, mint a Gyimesvölgyén. E kereskedelemi gőcpont megközelítése egyenesen lehetetlenség. Ha valakinek elintézni való dolga akad Gyimesen, kerek 48 órát vesz igénybe az alig 50 kilométeres utazásak vonaton. Félnapokat kell eltöltenie az utasnak, míg Csikmadéfalván csatlakozáshoz jut. Visszajövet ugyanez a helyzet. Május elsője közeledik. A vasuti vezérigazgatóság ekkor helyezi érvénybe nyári menetrendjét. Egészen korszerű dolgot eszközölne, ha az új menetrend összeállításánál a Gyimesvölgyre is súlyt fektetne, mert a jelenlegi beosztás szerint úgy néz ki a dolog, mintha a hatalmas völgyben egyetlen lélek sem laknék. Pedig a vasutnak tudnia kell e fontos kereskedelmi gőcpontról. S ha véletlenül személyszállító osztálya nem ismeri ezt a helyet, kérjen főlvilágosítást árszállító osztályától, mely fában igen tekintélyes forgalmat bonyolít le a Gyimesvölgyen s egyáltalán nem jelentéktelen összegeket azed be onnan szállítás címén. A Gyimesvölgye, még a félesztendő óta tartó gyalázatos vasuti közlekedés dacára sem tudja elbírni, hogy létezőséről a vasut bukaresti főurai megelégedtek s így a nyári menetrend összeállítása során méltányos és korszerű intézkedést vár.

dr. püspök különösen türelmetlen és minden olyan felfogást, amely nem egyezik a katolikus dogmákkal, egyszerűen a sávan művének minősít. Ezen a címen a nemzetiszocialista birodalom számos alkotását szintén a sátán számlájára írja. Ugyanilyen szellemben ír és prédikál Gröber dr. érsek is.

Rosenberg cikkének végén megfenyegeti a katolikus papokat és azt írja, hogy a nemzetiszocialista mozgalom még pótolhatja az elmulasztottat, ami más szóval annyit jelent, hogy még most is megindíthatják a bírói megtorló hadjáratot a volt centrumpárt papképviselői és tagjai ellen.

Azt hisszük — fejezi be cikkét Rosenberg —, hogy a centrum vezéreinek támadásával olyan hangulatot akarnak előidézni, amely alkalmas a mártírok megteremtésére, hogy ilyen módon a vallási üldözés látszatát keltsék és felrázzák a még megmaradt katolikus tartalékokat. A nemzetiszocialista állam mindig elismerte a vallásos élet szabadságát, ha azonban a körülmények megkövetelik, úgy teljes nyomatókkal fog állást foglalni az irányban, hogy a centrumpártot zárják ki a parlamentből és hogy a templomok prédikáló székeit ne lehessen a parlament szónoki emelvénye helyett felhasználni.

AZ »ERDÉLYI ROKON«

mint rejtélyes főszereplő egy különös pesti válópörben

**Hibás-e a nő, aki egy hétig férje lakásán fogadta?
az udvarlóját**

Budapest, április 12.

Igen érdekes ideiglenes nőtartási perben volt itéletet a napokban a budapesti központi járásbíró. A pert szentmártoni Gaál Géza banktisztviselő különváltan élő felesége indította férje ellen, előadva keresetében azt, hogy férje minden jogos ok nélkül megszakította vele az életközösséget, eltartásáról pedig nem hajlandó gondoskodni.

ESKÜVŐ A BAL UTAN

Három évvel ezelőtt az Erdélyi bálon ismerkedtem meg férjemmel — adta elő keresetében az asszony —, közös ismerőseink mutatták be nekem. Férjem még aznap udvarolni kezdett, tüntetőleg egész éjszaka engem táncoltatott és azt az óhaját fejezte ki, hogy szeretné, ha ismeretségünk tartósabb lenne. Én, mint egyedülálló úrléány, természetesen lakásomon nem fogadhattam őt, hanem nyilvános éttermekben, kávéházakban találkoztunk hosszú időn keresztül, amíg egy napon udvarlóm elő nem állt azzal az ajánlatával, hogy feleségül szeretne venni és szeretné a szüleit is megismerni.

Szüleim Erdélyben, Tekerőpatak községben laktak, édesapámnak ott volt kisebb birtoka, én tehát levélben értesítettem őket a készülő eljegyzésről és kértem, hogy a kitűzött napon utazzanak fel Budapestre. Édesapám akkor beteg volt és így szüleim nem vehettek részt sem az eljegyzésen, sem pedig a két hónap múlva megtartott esküvőn. Az én családom részéről, miután minden hozzátartozóm Erdélyben lakik, senki sem jött el esküvőre, csupán véglegesen, Gaál Géza családja vett részt azon.

A FÉRJ FELTÉKENY LESZ

Több mint két éven keresztül harmónikus családi életet éltünk, férjem reggeltől-estig a bankban dolgozott, én pedig korábbi tisztviselőnői állásomat feladva, a háztartásnak éltem.

Házasságunk nyugalmát nem zavarta más, mint az, hogy — amint észrevettem — férjem feltékeny természetű volt és ha néha valaki köszöntött az utcán, vagy hosszasan rá nézett, már jelenetet rögtönzött. Nekem eleinte bizelgett mindez, mert férjem nagy szerelmét olvastam ki belőle, később azonban az örökös szemrehányás már kényelmetlenül vált és idegesített.

annál is inkább, mert erre a feltékenységre semmi ok nem volt.

A múlt év novemberében levelet kaptam Erdélyből, amelyben közölték velem, hogy egyik távoli rokonom, Bokor István dr. Budapestre érkezik és

fontos üzleti ügyekben 8–10 napig marad a fővárosban.

En férjemmel azonnal közöltem a hírt és megbeszéltem vele, hogy a rokon budapesti tartózkodása alatt nálunk fog élni.

Ebbe férjem örömmel beleegyezett, mert mint mondtam, legalább kellemes szórakozó partnert talállok.

Hiszen ő abban az időben sokszor a késő éjszakai órákig dolgozott hivatalában. Hangsúlyoztam, hogy férjemnek egyetlen ellenvetése nem volt a rokon vendéglátás ellen, hiszen, ha azt egy szóval is kifogásolta volna, én természetesen méltányoltam volna ezt az álláspontot is.

AZ ERDÉLYI ROKON

Bokor István dr. néhány nap múlva megérkezett és az egyik fővárosi szállodában szállt meg. Amikor elsőbbség jelentkezett nálunk, férjem, aki akkor ismert meg,

kitüntető szívélyességgel fogadta és egész itt-tartózkodása alatt mindvégig figyelmes volt vele szemben. Talán három ízben kávéházban és mulatóhelyen is voltunk, mert azt akarta férjem, hogy rokonunk jól érezze magát Budapestben.

Amikor néhány nap múlva az unokaöcsém visszautazott Erdélybe, férjem azzal a lehetetlen gyanúsítással állt elő, hogy Bokor nem is rokonom,

hanem bizonyára szerelmes belém és mint ravasz udvarló eszelte ki azt a trükköt, hogy rokonom adta ki magát, beférkőzött a családkunkba. Én teljes erőmmel tiltakoztam ez ellen a beállítás ellen, hiszen fel sem tételezhető, hogy ha így lett volna a dolog, én már hetekkel előre jeleztem volna az érkezést és ilyen becstelen módon akartam volna férjem jóhiszeműségét kijátszani.

ELKÖLTÖZIK A FÉRJ

A gyanúsítgatások és feltékenységi jelek most már mindennaposak lettek, úgy, hogy már arra gondoltam, elhagyom férjemet és varahol, valamelyik barátomnál keresek lakást magamnak. Egy ilyen összeveszés után férjem kijelentette, hogy biztos tudomása van az én hiútlanságomról, erre vonatkozólag adatok is vannak a kezében,

tehát megszakítja velem a házastársi kapcsolatot és elköltözik.

Fenyegtetései be is váltották, a szükséges dolgait elszállította a lakásból, azóta szállodában lakik. Miután semmi oka nem volt arra, hogy velem szemben így járjon el, kérem a járásbíróaságot, hogy

ítéljen meg részemre havi 250 pengő ideiglenes nőtartást,

vegye tekintetbe egyszersmind azt, hogy a házasság kedvéért olyan állást hagytam el, amely havi 350 pengő fizetéssel jár.

Gaál Géza banktisztviselő a nőtartási kereset kézhezvétele után terjedelmesen válaszolt az asszony vádjaira. Előadta, hogy nem egészen úgy áll a helyzet, mint azt felesége a bíróság elé terjesztette és fontos dokumentumokra hivatkozott, amelyek a kérdést más megvilágításba helyezik.

A ROKON: NEM ROKON!

Ha a bíróság tisztán akar látni a kérdésben — mondotta a banktisztviselő, —

szerezze be azokat a válóperes iratokat, amelyekben hitelesen le van fektetve mindaz, ami a házasságunkat tönkretette. A válópert én indítottam feleségem ellen, még pedig azon az alapon, hogy érdemtelenül vált a házasságot. Az a rokon ugyanis, akiről feleségem keresetében sok szó esik:

nem rokon, hanem egy fővárosi fiatalember, aki talán sohasem járt Erdélyben, hanem Kál-kápolnán született, ott laktak és egyetlen rokona sem él Magyarország határain kívül.

MUNKÁBAN A MAGANNYOMOZÓK

Feleségemnek nincs tudomása arról, hogy

mielőtt az állítólagos erdélyi rokon Budapestre érkezett volna, én már gyanusnak találtam viselkedését és

magannyomozókkal figyeltem heteken keresztül minden lépését.

Már akkor tudtam a magán detektívek jelentése alapján, hogy feleségem kapcsolatot tart fenn egy titokzatos urral, akivel házankivül csaknem naponta találkozik, kávéházba és cukrászdákba jár, mikor pedig esténként hazatértem, olyan nyugodtan fogadott, mintha napközben semmi sem történt volna. Amikor az állítólagos erdélyi rokon megérkezett, csak azt nem tudtam,

vájjon két különböző személyről van-e szó, vagy feleségem régi udvarlóját, akit a nyomozók figyeltek, fogom viszontlátni lakásomban. Ezért engedtem meg, hogy a rokon a lakásunkra jöjjön, a mi vendégünk legyen, mert bizonyosságot akartam szerezni a dolognak minden vonatkozásáról.

A ROKON: RÉGI UDVARLÓ

Cseppet sem csodálkoztam, amikor a vendég megérkezése utáni napon a detektívek jelentették, hogy

Bokor István dr. azonos azzal a fiatalemberrel, akivel a feleségem hetekkel ezelőtt rendszeresen találkozott.

Ettől a pereltől kezdve csak arra vártam, hogy saját lakásomban meddig folytatják velem ezt a csunya játékot és amikor azután a gavallérok rokon állítólag elutazott, közöltem feleségemmel, hogy ezek után nem vagyok hajlandó gyűttmaradni vele és elköltöztem a lakásból.

Nem hiszem, hogy az előadottak után a bi-

róság feleségemnek adna igazat és jogvédelemben részesítené azt az asszonyt, aki eléggé el nem ítélhető módon a saját lakásomba csempészte be barátját.

VALL A SZOBALANY

A bíróság a felek meghallgatása után kihallgatta Gaál Géza bankhivatalnok szobalányát is, aki a kérdéses időben a családnál állott alkalmazásban. A szobalány igen érdekes vallomást tett. Elmondotta hogy

Bokor doktort a férj olyan szeretettel fogadta otthonában, amely szinte példa nélkül áll. Számos esetben megtörtént, hogy amikor hivatalába ment, ő biztatta feleségét és Bokort, hogy menjenek el sétálni, vagy kávéházba; moziha is küldötte többször, amiből ő azt a következtetést vonta le, hogy

a férj meggyőződése tényleg az lehetett, hogy rokonnal áll szemben.

Igaz, hogy Gaál Gézáé előtte sohasem említette, hogy vendégük rokon, mert az egyáltalában szóba sem került. Arról, hogy asszonyának valaki udvarolt volna, vagy hogy Bokor dr. meg nem engedett módon viselkedett volna a lakásban, semmit sem tudott.

HIBÁS AZ ASSZONY, DE JAR A TARTÁSDÍJ

A bíróság a szobalány kihallgatása után meghozta itéletét. Kötelezte Gaál Géza bankhivatalnokot, hogy felesége részére havi 100 pengő nőtartási díjat fizessen meg. Indokolásában kimondotta a járásbíró, hogy

bár hibázott az asszony, amikor ismeretséget tartott fenn

férje tudtán kívül egy harmadikkal, meg kellett itélni a tartásdíjat, mert a férj maga volt az, aki jól tudva az előzményeket, beleegyezett abba, hogy az idegen férfit felesége lakásán fogadja és vendégül lássa. Ez a férj több mint egy héten keresztül tűrte, tehát indokolatlan volt az, amikor a harmadik állítólagos elutazása után megszakította feleségével a kapcsolatot és elköltözött hazulról.

A férj fellebbezett az itélet ellen, amely így a törvényszék elé került. A válóperes ügyben is néhány hét múlva döntés lesz.

dt.

Nem megy simán a restauráció Magyarországon

Botrányba fulladt a magyar legitimisták zászlóbontása

Tüntetés a Habsburgok ellen

Budapest, április 12

A magyar legitimista párt április 10-re, keddre tűzte ki budapesti zászlóbontó gyűlését. Ezt a nagygyűlést a magyar főváros közvéleménye meglehetősen feszült izgalommal várta, mert mindenki kíváncsi volt arra, hogy a hetekkel ezelőtt botrányba fulladt debreceni zászlóbontás után milyen újabb botrányok pattannak ki a Habsburgok lelkes hívei körül.

A várakozás nem volt hiábavaló. A botrány ezúttal sem maradt el és a debrecenifől csak abban különbözött, hogy a rendfenntartás végett kivezényelt rendőrsztagoknak ezúttal igen kemény munkájuk volt.

A gyűlést a magyar nemzeti legitimista párt elnöke, Griger Miklós országgyűlési képviselő a budai Vigadóba hívta össze. A párt programját azonban már előre röpcédulák és falragaszok útján hozták nyilvánosságra.

A röpcédulákon közölt program követelte az osztrák-magyar vámegezmény és a két állam perszonális unióját. Csak a közös uralkodó biztosíthatja a vámegezményben lefektetett gazdasági helyzet békés és zavartalan kibontakozását.

Maga Griger, aki a zászlóbontó nagygyűlésen a programbeszédet tartotta, kifejtette, hogy

csak Magyarország és Ausztria egyesülése védheti meg Ausztriát a német birodalom testébe való bekebelezésétől.

Azután Ottórol beszélt Griger és a következőket mondotta:

— A magyar nemzeti legitimista párt szociális népkirályt akar, aki a kiterjesztett népjogok alapján uralkodik.

Ha Ottót trónra ültetjük, ezt nem azért tesszük, mert Habsburgot kívánunk uralkodónak, hanem azért, mert Ottó a magyar trón jogszerinti örököse.

A gyűlés lefolyása nem volt egészen zavartalan. Bár a rendőrség széleskörű intézkedéseket tett a rend biztosítására és a gyűlésre menőket egyetől-egyetl igazoltatta, körülbelül 20 egyetemi hallgató mégis besurrant a gyűlésterembe és közbeszóval igyekezett a szónokokat megzavarni. Különböző botrány és incidens egyelőre nem volt.

A ribillió csak a nagygyűlés lezajlása után kezdődött.

A távozó közönség a budai Vigadó előcsarnokában összetorlódott és ott erős tolongás keletkezett. A közönség annyira felgyelmezetlenül tödult kifelé, hogy

a hatalmas tülekedésben egy hölgy elesett. A közelben állók a hölgy segítségére siettek, de fel sem tudták emelni, amikor valamivel távolabb hirtelen eldőrdült egy revolver.

A revolver dörrenése irtózatot riadalmat okozott.

A távozni akarók, akik az előcsarnokban megrekedtek, fejvesztve igyekeztek menekülni, és egymást taposták le, csak-hogy mentől hamarabb szabadba jussanak.

A lövöldözést azonnal előkerítették és rendőrnök adták át Hlavicsék Jánosnak hívják, műgyetemi hallgató. Bekísérték a központi rendőrségre és kihallgatták. Hlavicsék azt mondotta, hogy a revolver semmiféle gyilkos szándéka nem volt s azt csak azért szította el, mert látta, hogy egy hölgy összeesik s úgy vélte, hogy a revolverrel védekezni másféleképpen a figyelmet. Csak jót akart.

A revolveres gavallért egyelőre visszatartották a rendőrségen.

Botrány az Ottó-banketten

Közben a legitimista párt vezetői és tagjai társasvacsorára gyűltek össze a budai Vigadóban. A banketten Griger képviselő pohárköszöntője után Pallavicini György örgróf ismét szólásra emelkedett. Amíg a nagygyűlés és a társasvacsora összes felszólalói mérsékelt hangú beszédeket mondtak,

az örgróf olyan pohárköszöntőt válogott ki, amely nemcsak állításaival, hanem hangnemeivel is megbotrányozta a magyar királysági mozgalom jelenlévő híveit.

Pallavicini utolsó demagógia hangján támadta a kormányt s beszédével olyan élénk megütközést keltett, hogy a társasvacsora több résztvevője tüntetőn felkelt és távozott. Pallavicini azzal is megbotrányozta párhívait, hogy beszédét an-

Egy kis „polgárháború”

A budai Vigadó környékét a rendőrség megerősített kordonnal vette körül. A kivezényelt karhatalom azonban nem volt elég hatásos mumus a felfogásbeli ellentétek kirobbanásának megakadályozására.

Még a gyűlés tartama alatt több ízben csoportosulás keletkezett a Vigadó környékén. Az antilegitimista fiatalság adott egymásnak találkozókat és hangos

— Abcug Ottó!... Pfüj Ottó!... kiáltásokkal tüntetett a Habsburgok és a legitimisták ellen.

A rendőrség többször szétoszlatta a tüntetőket, de azok újra és újra összeverődtek és amikor a gyűlésnek vége volt és a közönség távozott,

megtámadták a teremben őrségi szolgálatot teljesítő Szent István bajtársi egyesület tagjait.

A Vigadó előtt vad verekedés keletkezett, amelynek a karhatalom csak néhány munka árán vetett véget. A zavargókat és verekedőket összeszedték és bekísérték a rendőrfőkapitányságra.

A kedélyek azonban nem csillapodtak le és a legitimista „polgárháború” tovább dühöngött. A Vigadó környékén újra és újra egymásnak estek az ellentétes felfogású csoportok, munkát adva a rendőrségnek. Amikor az újabb csatákat is megtisztították és a verekedések főkolompasait bekísérték a rendőrségre,

a Honvéd-utcában újra összeverődött egy csoport fiatalember és felszedve a követet, beverte a Nemzeti Újság palotájának fémleletén levő tíz hatalmas kirakatablakot.

A rendőrségnek itt is közbe kellett lépnie.

A rendőrségnek itt is közbe kellett lépnie.

A rendőrségnek itt is közbe kellett lépnie.

Igy zajlott le és ért véget a magyar nemzeti legitimista párt budapesti zászlóbontó nagygyűlése, amelyet éppen Károly magyar exkirály halálának évfordulóján hívtak össze.

Három őrizetbevétel

A budai Vigadóban lezajlott legitimista nagygyűlés záróakkordjaként a rendőrfőkapitányságon három embert vettek őrizetbe.

Az egyik Hlavicsék János műgyetemi hallgató, aki revolverének elsütésével irtózatot riadalmat okozott a Vigadó előcsarnokában. A másik Nagy János lakatos, akit a Nemzeti Újság ablakainak beverése miatt állítottak elő. A harmadik ember nevét a főkapitányság még nem hozta nyilvánosságra.

Sport

Már összeveszték a válogatáson, hogy „ki tudja jobban”...

Kijelölték a keret harminc játékosát

Bukarest, április 12.
Világ bajnoki selejtezőmérkőzés Bukarestben! Románia futballéletének talán legdöntőbb napja előtt áll. Ha április 29-én győz a jugoszlávok ellen, máris a világ bajnokság döntőjében van: a tizenhat legjobb között! És megnyílik előtte az út a további sikerek felé. Esetleges vereség megsemmisítene minden közeli sikerreménységet. A döntetlen eredmény újabb játékot tenné szükségessé.

Románia csapatának tehát — világos — győzni kell!

Erre mondhatnák azt is:
— Miért ne győzne? Távaly 5:0-ra verték el a jugoszlávokat, akik az idén otthonukban 2:1-re kaptak ki a bulgároktól!...

Aki így beszél, az elfelejti, hogy a futball csak részben alapítható papirformára. A jugoszlávok hetek óta lelkiismeretesen készülnek és a bulgárok elleni vereségük sem sokatmondó. Komolyan számolni kell velük és az elbizakodottságnak leghalványabb árnyékát is számítani kell!

Es ezzel szemben hogy készítik elő a román válogatottat?

Máris összeveszték az összeállítás miatt!

Megirtuk, hogy válogatott bizottságot alakítottak Luchide, Radulescu és Capatina tagokkal. Ugy látszik, maga a szövetség sincs megelégedve saját ötletével. A szövetség vezetői között az a vélemény, hogy ki kell egészíteni a bizottságot. (Miért?... Hogy a sok „válogatóbába” között elveszzen a „válogatottgyerek”?) A szövetségi vezetők többsége viszont felügyeletet kíván gyakorolni a válogatók felett, amiről viszont a bizottság hallani sem akar. Már lemondásokról és botrányról beszélnek.

Válogató urak! Sietni a veszekedéssel! Lehetleg e hó végéig fejezzék be!...

A KERET: AKIK BENN VANNAK ÉS AKIK KIMARADTAK

A következő keretet hívták be csütörtökre Bukarestbe:

Kapusok: Püllök, Burdan, Radulescu.
Hátvédek: Burger, Chiroiu, Sucitulescu, Albu és Sfera.
Fedezetek: Robe, Deheleanu, Albert, Steinbach, Moravetz, Cuedan, Constantines-

cu, Borbil I. és II.

Csatárok: Bindea, Beke, Ploesteanu, Barátky, Sepi, Klimek, Popescu, P. Vaicov, Dobai, Fried, Bogdán és Barbu.

Nagy meglepetés Zombory és Kotormány kihagyása. A sérült Popescu helyett Schilerut hívják be. A csapat edzőtársa most már bizonyosan a cseh Bohemians lesz.

Czinczér, Krausz, Juhász, Bodola és Kovács formáját a szombati NAC—Juventus nemzeti bajnoki mérkőzésen figyelik meg.

Attila—FC St. Gallen 3:0 (2:0). A magyar csapat hazafelutaztában Ausztriában is kiszállott egy mérkőzésre.

Algir kerület válogatott—III. ker. 3:0 (1:0). Megdöbbenéssel fogadták Budapestben ennek a vereségnek hírét. Itt minden turacapat eddig nagy gólaránnyal győzött.

Junius 12 és 24 a Középeurópai Kupa első fordulójának időpontja a prágai konferencia sorsolása szerint. Ugyanekkor elhatározták, hogy Románia és Jugoszlávia csapatait nem fogadják be a küzdelmekbe.

Románia-Magyarország Budapestben, Mexikó-Románia Bukarestben

Két szenzációs érdekességű ajánlat futott be a román szövetséghez. Az egyik: Magyarország május 12-én Budapestben edzőtársnak hívta meg a román válogatottat, a másik: az Európába jövő Mexikó válogatott felajánlkozott egy bukaresti mérkőzésre.

LUPENY
Kolozsvári AC—Lupeni FC 0:0.
Lupeni FC—Hakoah Arad 4:1 (2:0).
PETROZSÉNY
Jiul—KAC 4:0 (2:0).
SZAMOSUJVAR
KMSC—Spárta 5:2 (2:0).
LUGOS
Diósgyőri VTK—Germania-LMTE kom-binált 4:1 (1:1).
NAGYENYED
Romania B—NTK 2:0 (0:0).

Footvall, tenisz és atlétikai cikkek legolcsóbban
Rekord Sportnál
Brassó, Kolostor utca 24.

Kispest vezetője bocsánatot kért a közönségtől egyik bukaresti sportlaphoz intézett levelében azért a sportszerűtlen jelenetért, amely a Ripensia—Kispest mérkőzésen történt. Somlai, a Kispest játékosa ugyanis homokot dobott a tizenegyesről Zombori kapus szemébe. A bukaresti közönség emiatt tüntetett is a magyar csapat ellen. A csapat vezetője kijelentette, hogy a magáról megfélemlített játékos példás büntetésben részesítik.

Két eredmény

tűnik ki különösen a külföldi mérkőzések közül:

Bécsben: FC Wien—Rapid 2:1 (1:1). Nagy meglepetés. A Rapid elvesztette esélyét a bajnokságra.

Prágában: Slavia—Spárta 2:2 (2:0). A Slavia ezzel meg is nyerte már a cseh bajnokságot.

Uzás

Világrekord-özön!

JACK MEDICA

4 perc 46,8 mp.-es idejével új világrekordot uszott a 440 yardos távon. Az amerikai gyorsuszó, Gillhula 4 perc 48,8 mp.-es régi rekordját „végezte ki”.

Gyorsuszó világrekord! Az amerikai világrekordozón legújabb termése: Walter Spence a 150 yardos gyorsuszás fedett pályavilágrekordját 1 perc 22,8 mp.-re javította (Régi: Lauffer USA 1 perc 25 mp.)

Schollisban, Tafflok — Szövelek — Mosóanyagok

nagy választékban

KERTÉSZ TESTVÉREK

utódánál, Brassó, Kapu-utca 26.

Hátuszó világrekordot javított az amerikai Al van Deweghe: a 150 yardon 1 perc 36,9 mp.-et uszott!

Víziló

A magyar utánpótlás hatalmas győzelemmel kezdte turáját

Magyar víziló utánpótlás—Hága válogatott 14:3 (6:2). A holland csapat nem tudott komoly ellenállást kifejteni.

Ökölvívás

Románia a Középeurópai Kupába kéri felvételét és nyomban felvesszük! — nyilatkozta Kankovszky Arthur, a nemzetközi ökölvívószövetség főtitkára Budapestben.

Birkózás

Románia csapatát összeállították a római Európabajnokságra

és a válogatottak kitűnő formában várják az indulást. A népes válogatott gárda tagjai:

Légsúly: Horváth Lugos és Abrudán Szatmár.

Pehelysúly: Tózsér Nagyvárad és Győr-kös Kolozsvár.

Könnyűsúly: Borlován Lugos és Drago-mir Lugos.

Kisbőzsúly: Ungur Delta és Lazar Lugos.

Nagybőzsúly: Cocos Vinga és Mészáros Resica.

Nehézsúly: Kondorosi Arad.

Tenisz-bérlet

A Trausch-réti BTE-teniszpályára bérlek korlátolt számban felvételt. BTE-tagoknak kedvezmény. Jelentkezni Sárossynál (Kapu-u. 55)

Tenisz

Tilden és Vines az amerikai DC csapat trénerei lettek — az USA teniszsport szövetség felkérésére.

Vívás

A budapesti Honvédtisztí Vívó Klub jubiláris nemzetközi kardvívóversenyére meglepetéssel végződött: Kabos, Európa-bajnok, csak nyolcadik lett! Az eredmény: 1. Gerevich MAC 7 győzelem, 2. Kovács LASE 6 gy, 3. Rajcsányi MAC 5 gy, (22 kapott tus) 4. Timár HTVK 5 gy.

Atlétika

A MAGYAR MEZEI FUTÓBAJNOKSÁG ideiglenes nagy küzdelem után dőlt el:

Szeniorok (10100 m.) 1. Szabó Miklós MAC 34 p. 17,2 mp. 2. Kelén János Vasas 34 p. 19 mp. 3. Görög László UTE 34 perc 38 mp.

Csapatversenyben: 1. UTE 44 pont. 2. MTK 61 pont. 3. MAC 64 pont.

Ifjúsági: 1. Bátonyi Sándor MAC 14 p. 15,4 mp. 2. Fodor János Pesterzsébeti AC 14 p. 16,6 mp. 3. Sztankovits István Váci RE 14 p.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a mindnyájunk által nagyon szeretett jó feleség, édesanya, gyermek, sógornő és rokon

Sára Jenőné

szül. Chudoba Vilma

életének 44-ik, boldog házasságának 20-ik évében f. hó 10-én éjtel hosszas szenvedés után lelkét visszaszádta Teremtőjének. Szeretett halottunk porrézeit f. hó 12-én d. u. 6 órakor fogjuk a bolonyai román kath. kápolnából örök nyugalomra helyezni.

Adj Uram örök nyugalmat neki!

Brassó, 1934 április 11.

A gyászoló család.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés negyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Eladó 7 vagon typ. 30-as sin. apróanyaggal. Eisner et Tritsch, Braşov. 11628

Használt írógépet keres Hans Cloos, Str. Mihail Weiss 8.

Cséplogépek, traktorok, magánjárók, gőzkazánok, motorok eladók. Csereüzletet csinálók. Nagy Sándor, Oradea, Vasile Conta 23. 11663

Megnyílt Búte István kefe- és meszelő-üzeme, Valea-lui-Mihail —Ermihályfalva, Répáskert. Keresek kefe-, szörmeanyagot és egy jókarban lévő bank-schert. 11665

Állást keres

Festőmintagyári üzemvezető, aki szükséges rézsablon előállításához ért, állást keres. Megkeresést Schreiber, Arad. Str. Ciontea 16. továbbít.

Fényképész, tizenhat évi gyakorlatlalt ajánlkozik kopistának, operatőrnek és üzletvezetőnek. Cim: Peres Emilia, Timişoara II. Str. Titu Maiorescu No. 29. 11667

BABITS MIHALY összes költeményei, 414 oldal, diszkötésben 120 lej. Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban.

Könyvbarátok figyelmébe!!!

ATHENAEUM

KÖNYVÁRLESZÁLLÍTÁS!

Fillérekért — világirodalmat

vásárolhat a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó Kapu-utca 56—58 szám alatt az udvarban.

Csak rövid ideig!

Keressen fel bennünket, kérjen ingyen könyvjegyzéket és győződjék meg eddig még nem létezett árszállításról!

Felöltszerkesztő: Kocsis Béla

Férfi- és nőiszöve-tek és bélésáruk,

valamint

tavaszi nőikabátok, gyermekkabátok

kaphatók

A. B. C. Textil

KÁDAR & ACS cégnél, Brassó, Kapu-utca 10. sz.

Ha bármilyen könyvre

van szüksége, legyen az regény vagy szakkönyv, szindarab, divatlap, vagy kotta, forduljon bizalommal a Brassói Lapok Könyvosztályához, Brassó.

A világhírű Charles Baudouin genfi egyetemi tanár könyvének magyar kiadása!

Az önfegyelmzés művészete

Gyakorlati tanácsokkal és utabgazításokkal segítségére sietünk ezen könyv útján az OLVASÓNAK.

A tartalomjegyzékből: Előszót írta Dr. Völgyesi Ferenc törv. orvos Akaratnevelés — Buddhizmus — A nagy bölcselők — Erielmi gyógyítás — Lelki gyógy-mód — A hipnózis szuggesztív — Esz-szerű meggyőzés — Pszichoanalízis — Önszuggesztív, stb., stb.

Ára csak 90 lej.

Kapható:

A Brassói Lapok Könyvosztályában Brassó, Kapu-utca 56—58

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó Rt. Braşov—Brassó.